

ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง

ศิลปะนิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

THE VARIANCE IN THE CONDITIONS OF FEMALE MIND

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment

Of the Requirements

For the Degree in of bachelor of Fine and Applied Arts

Program in Visual Arts Design

May 2017

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความแปรปรวนของสภาวะ
จิตใจในเพศหญิง” ของ นางสาวญาณิศา กุหลาบ เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....
(อาจารย์ออคม ทองโปร่ง)

ประธานกรรมการ

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สันต์ จันทร์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2560

ประกาศคุณูปการ

ศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา ช่วยเหลือ และให้แนะนำให้คำปรึกษาได้อย่างดียิ่ง จากบุคคลผู้เปี่ยมด้วยความอนุเคราะห์ต่อผู้สร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสุเทพ กุหลาบ และ คุณแม่ศิริพร กุหลาบ บิดามารดาของผู้สร้างสรรค์ ที่คอยสนับสนุนในเรื่องค่าใช้จ่ายต่างๆ ตลอดระยะเวลา 4 ปี ผู้เปรียบเป็นแรงผลักดันสำคัญในการศึกษา คอยสนับสนุนการดำเนินงาน ทั้งให้คำปรึกษาและดูแลงบประมาณให้เพียงพอต่อการทำศิลปะนิพนธ์ได้อย่างราบรื่น และยังเป็นกำลังใจให้ผู้สร้างสรรค์อย่างดีที่สุดเสมอมา

ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของ อาจารย์อาคม ทองโปร่ง ประธานที่ปรึกษาศิลปะนิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ามาเป็นที่ปรึกษา พร้อมทั้งให้คำแนะนำอันเป็นความรู้และเข้มงวดในกระบวนการ เพื่อให้ผลงานของผู้สร้างสรรค์ออกมาอย่างสมบูรณ์ที่เป็นประโยชน์ในการสร้างสรรคงาน ตลอดระยะเวลาในการทำศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง มีความครบถ้วนสมบูรณ์อย่างมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ชญาณี ชิงช่วง ที่ปรึกษาชั้นเรียนสาขาทัศนศิลป์ตลอดระยะเวลา 4 ปี ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำความรู้ประสบการณ์การใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยนเรศวร และเอาใจใส่ตลอดมาขอกราบพระคุณอย่างยิ่ง

ขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ จินายน อธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นอย่างสูง และคณบดีสถาปัตยกรรมศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์สถานที่ของมหาวิทยาลัยนเรศวรในการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน และเอื้อเฟื้อแหล่งการเรียนรู้ห้องสมุดให้ผู้สร้างสรรค์ได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาข้อมูลทางด้านเนื้อหา สำหรับการสรรค์สรรค์ศิลปะนิพนธ์ในครั้งนี้

และขอขอบคุณเพื่อนๆ นิสิตสาขาออกแบบทัศนศิลป์ ที่คอยช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นยานพาหนะ แบ่งปันสิ่งของต่างๆ และแวะเวียนมาหาที่ทำงานและคำแนะนำในการทำงานและคำวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ ในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดระยะเวลาการดำเนินการสร้างสรรค์ผลงาน

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากศิลปะนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้สร้างสรรค์ขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานศิลปะนิพนธ์นี้จะเป็ประโยชน์ต่อการศึกษาที่จะช่วยสร้างความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ และเข้าใจในเรื่องของอารมณ์ต่อไป

ญาณิศา กุหลาบ

ชื่อเรื่อง	ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง
ผู้วิจัย	นางสาวญาณิศา กุหลาบ
ประธานที่ปรึกษา	อาจารย์อาคม ทองโปรง
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559
คำสำคัญ	ศิลปะแบบกึ่งนามธรรม,ความแปรปรวน,สภาวะจิตใจ,เพศหญิง

บทคัดย่อ

การสร้างสรรคผลงานภาพพิมพ์ภายใต้หัวข้อ “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” โดย ศิลปินนิพนธ์ชุดนี้ เป็นผลงานทัศนศิลป์ที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการสร้างสรรคผลงานที่เกิดจากการได้รับแรงบันดาลใจมาจากสรีระผู้หญิงที่มีหลากหลายกิริยาท่าทาง ซึ่งกิริยาต่างๆที่เกิดขึ้นนั้น ล้วนแล้วแต่เหตุผลที่เป็นตัวนำพาต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมด้วยกันทั้งนั้น ซึ่งเหตุผลนั้นได้แก่ ความเหงา ความเศร้า ความเก็บกด ความทุกข์ ความเสียใจ ความทรมาน ฯลฯ เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการและขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานทางศิลปะ ซึ่งแสดงออกถึงความแปรปรวนของสภาวะจิตใจ และเพื่อแสดงออกถึงผลงานภาพพิมพ์ที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอผลงานในรูปแบบกึ่งนามธรรม โดยใช้สรีระผู้หญิงมาถ่ายทอดเป็นหลักไว้ในผลงาน ซึ่งมีความโดดเด่นในเรื่องของเส้น แสงเงา และน้ำหนัก ที่ได้รังสรรคขึ้นอย่างมีมิติ มีอารมณ์และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาได้ตรงตามเนื้อหาที่ได้กำหนดไว้ตามเป้าหมายในการสร้างสรรค จึงเกิดความประทับใจของเส้น และแสงเงาเหล่านั้น ดังนั้นผู้สร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกอันเกิดจากความแปรปรวนภายในจิตใจออกมาเป็นกระบวนการคิดในการสร้างสรรคอย่างเป็นระบบ ขั้นตอน และนำเสนอผลงานออกมาในรูปแบบใหม่ เพื่อแสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะตน ซึ่งสิ่งนี้ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ผู้สร้างสรรค์มีวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค คือ

1. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้าในกระบวนการและขั้นตอนของการสร้างสรรคผลงานทางทัศนศิลป์ และนำไปสู่การบันทึกข้อมูลการสร้างสรรคผลงานไว้เป็นระบบในรูปแบบเอกสารศิลปนิพนธ์
2. เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ความแปรปรวนที่มีอยู่ในจิตใจ ผ่านเรื่องราว และรูปลักษณะ โดยมีแรงบันดาลใจที่ได้รับจากสรีระผู้หญิง และความแปรปรวนต่างๆที่เกิดขึ้น เพื่อแสดงออกมาในรูปแบบของการสร้างสรรคที่ลักษณะเฉพาะตัว

3. เพื่อเกิดการเรียนรู้และเข้าใจถึงรูปแบบและเนื้อหา ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ในรูปแบบของภาพพิมพ์ร่องลึก

จากวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าดังกล่าวนี้ เพื่อที่จะให้ผู้สร้างสรรค์เกิดกระบวนการเรียนรู้ความเข้าใจ ในขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ ที่ถ่ายทอดทัศนคติของผู้สร้างสรรค์และแสดงถึงอารมณ์ ความแปรปรวนต่างๆที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ซึ่งไม่มีใครสามารถเข้าถึงในจุดนั้นได้ และแสดงออกถึงสรีระของผู้หญิงในลักษณะท่าทางต่างๆที่มีอารมณ์เป็นตัวถ่ายทอดออกมา ด้วยกลวิธีทางภาพพิมพ์ร่องลึกในเทคนิค (Dry point) โดยผ่านกระบวนการทางความคิด คือการใช้สรีระของตัวเองมาเป็นต้นแบบในการทำ ซึ่งได้ทำกริยาในท่าทางต่างๆ เพื่อให้ได้ตามที่ต้องการ จากนั้นนำมาปรับเป็นสีโทนโมโนโครม เพื่อให้เห็นสรีระชัดเจนมากขึ้น การถ่ายทอดผลงานในรูปแบบนี้ จึงใช้ลายเส้นและค่าแสงเงานั้นเป็นส่วนสำคัญในการสร้างชิ้นงานเป็นจุดเน้นสำคัญที่สุด เพื่อที่จะได้แสดงอารมณ์ในขณะที่ทำงานออกมาทางลายเส้นจนสามารถบ่งบอกถึงความมุ่งมั่น ตั้งใจ ของตัวผู้สร้างสรรค์ การใช้แสงเงาของเส้นแทนระยะใกล้ไกล เพื่อทำให้เกิดเป็นมิติ โดยผ่านทางขบวนการสร้างทางเทคนิคภาพพิมพ์ในผลงานแบบกึ่งนามธรรม เพื่อจะให้เกิดความความรู้สึกที่น่าสนใจ ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการบันทึกข้อมูลการค้นคว้าและผลสำเร็จต่างๆ สำหรับนำไปใช้พัฒนาการสร้างสรรค์ในครั้งต่อไปในอนาคต

Project	The Variance in the Conditions of Female Mind
Author	Ms. Yanisa Kulab
Chief Advisor	Mr. Arkom Thongprong
Thesis Category	Art Thesis, Bachelor of Fine Arts (Visual Art Design), Naresuan University 2016
Keywords	semi-abstract art, variance, mental state, female

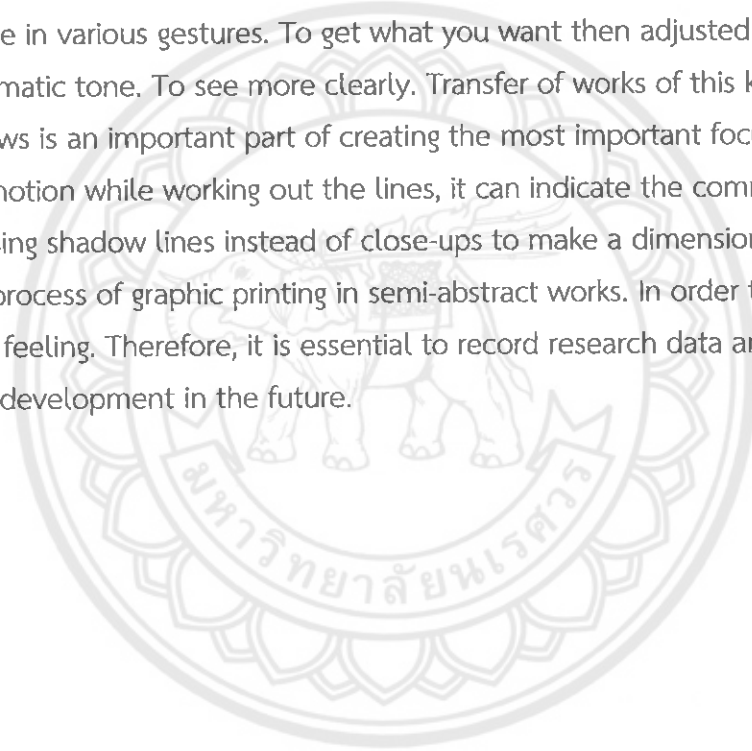
Abstract

Creating prints under the heading “The Variance in the Conditions of Female Mind” By this art thesis. Is a visual art that creators want to create works inspired by the body of women with a variety of gestures. The verbs that occur. These are all reasons that lead to behavioral expression. The reasons are loneliness, sadness, suffering, sadness, suffering, etc to study the process and process of artistic creation. Which expresses the variance of mental state and to show the prints that the creators want to present in a semi-abstract format. By using women's physiology to convey the principle in the work. It is distinguished by the lines of light, shadow and weight that have been created in dimension. Emotionally and emotionally can be expressed in accordance with the content defined for the goal of creativity. So impressed by the line. And those shadows. So creators convey the emotions generated by the inner psyche into the process of thinking, creating systematic steps and presenting the work in a new way. To express their identity This gives the creator the inspiration for creating a thesis “The Variance in the Conditions of Female Mind” Creators have the purpose of creativity.

1. To study the process and process of creating a visual work. And lead to the recording of the creation of a systematic documentary art.
2. To express emotions that exist within the mind. Through the story and look inspired by the inspiration of women. And the variability that occurs. To express itself in a style of creativity.

3. To learn and understand the format and content. In the creative process of visual art. In the form of deep groove prints.

Based on the purpose of this study in order to let the creators of the learning process. In the process of creating a visual arts. That convey the attitude of the creator and express the mood. The variance that occurs within the mind. Which nobody can access at that point. And express the physique of the woman in a manner that is emotionally conveyed. With deep point technique in the technique (Dry point) through the thought process. Is to use your own body as a model to do. This is done in various gestures. To get what you want then adjusted to monochromatic tone. To see more clearly. Transfer of works of this kind Using stripes and shadows is an important part of creating the most important focus. In order to express emotion while working out the lines, it can indicate the commitment of the creator. Using shadow lines instead of close-ups to make a dimension through the technical process of graphic printing in semi-abstract works. In order to make an interesting feeling. Therefore, it is essential to record research data and achievements. For future development in the future.

สารบัญ

บทที่	หน้า
ประกาศคุณูปการ	ง
บทคัดย่อ	จ
Abstract	ข
บทที่ 1	
ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์	1
วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมาย	2
ขอบเขตการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์	3
คำจำกัดความ	3
ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2	
ความหมายของศิลปะ	5
ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	8
อิทธิพลหรือลัทธิศิลปะที่ให้แนวทางและความบันดาลใจ	8
ศิลปะอิมเพรสชันนิสม์	8
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินต่างชาติ	12
Clara Lieu	12
Vince Low	13
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินไทย	14
- ศาสตราจารย์ พงศ์เดช ไชยคุตร	14

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
อิทธิพลและความบันเทิงจากประสบการณ์	16
อิทธิพลจากปรัชญา	16
บทที่ 3	
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน	17
การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์	18
การวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์ก่อนศิลปะนิพนธ์	24
หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์	25
รูปทรงในส่วนประกอบทางวัตถุ	28
วัสดุอุปกรณ์	28
วิธีการ	30
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์	31
สรุปปัญหาและอุปสรรคจากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์	42
บทที่ 4	
การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ	43
ชั้นที่ 1	44
ชั้นที่ 2	50
ชั้นที่ 3	56
ชั้นที่ 4	63
บทที่ 5	
อภิปรายผลจากงานวิจัยสร้างสรรค์	69
สรุปผลจากการสร้างสรรค์ผลงาน	70
บรรณานุกรม	72
ประวัติผู้สร้างสรรค์	74

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
บทที่ 2	
ภาพประกอบที่ 1 ผลงานศิลปะของ Edgar Degas	9
ภาพประกอบที่ 2 ผลงานของศิลปะ Edgar Degas	10
ภาพประกอบที่ 3 ผลงานของศิลปะ Edgar Degas	10
ภาพประกอบที่ 4 ผลงานศิลปะของ Edgar Degas	10
ภาพประกอบที่ 5 ผลงานศิลปะของ Clara Lieu	12
ภาพประกอบที่ 6 ผลงานศิลปะของ Vince Low	13
ภาพประกอบที่ 7 ผลงานศิลปะของ ศ.พงศ์เดช ไชยคุตร	14
ภาพประกอบที่ 8 ผลงานศิลปะของ ศ.พงศ์เดช ไชยคุตร	15
บทที่ 3	
ภาพประกอบที่ 9 ผลงานศิลปะของ Clara Lieu	18
ภาพประกอบที่ 10 ความพิเศษในลายเส้น ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์	19
ภาพประกอบที่ 11 ความพิเศษในลายเส้น ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์	20
ภาพประกอบที่ 12 ร่องรอยธรรมชาติ ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์	21
ภาพประกอบที่ 13 ความพิเศษในลายเส้น ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์	22
ภาพประกอบที่ 14 ร่องรอยรูมเร้าอารมณ์ ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์	23
ภาพประกอบที่ 15 ร่องรอยอารยธรรมของชนเผ่า	24
ภาพประกอบที่ 16 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์	30
ภาพประกอบที่ 17 แท่นพิมพ์	30
ภาพประกอบที่ 18 ภาพแบบร่างศิลปะนิพนธ์ภาพที่ 1	32
ภาพประกอบที่ 19 ภาพแบบร่างศิลปะนิพนธ์ภาพที่ 2	31
ภาพประกอบที่ 20 ภาพแบบร่างศิลปะนิพนธ์ภาพที่ 3	32
ภาพประกอบที่ 21 ภาพแบบร่างศิลปะนิพนธ์ภาพที่ 4	33
ภาพประกอบที่ 22 ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง	34
ภาพประกอบที่ 23 การชุคแผ่นอะคริลิค	38
ภาพประกอบที่ 24 การอุดหมึก	39
ภาพประกอบที่ 25 แม่พิมพ์เข้าแท่น	39
ภาพประกอบที่ 26 วางกระดาษ	39
ภาพประกอบที่ 27 การหมุนแท่นพิมพ์	40

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพประกอบที่ 28 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ ภาพที่ 1	41
ภาพประกอบที่ 29 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ ภาพที่ 2	42
ภาพประกอบที่ 30 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ ภาพที่ 3	43
ภาพประกอบที่ 31 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ ภาพที่ 4 บทที่ 4	44
ภาพประกอบที่ 32 ภาพแผนผังการวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ ของผู้สร้างสรรค์	43
ภาพประกอบที่ 33 การวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1	44
ภาพประกอบที่ 34 การวิเคราะห์เส้น	45
ภาพประกอบที่ 35 ภาพโครงสร้างสีโมโนโครม	46
ภาพประกอบที่ 36 ภาพแสดงลักษณะพื้นผิว	47
ภาพประกอบที่ 37 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง	47
ภาพประกอบที่ 38 การวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้น 2	50
ภาพประกอบที่ 39 การวิเคราะห์เส้น	51
ภาพประกอบที่ 40 ภาพโครงสร้างสีโมโนโครม	52
ภาพประกอบที่ 41 ภาพแสดงลักษณะพื้นผิว	53
ภาพประกอบที่ 42 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง	53
ภาพประกอบที่ 43 การวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้น 3	56
ภาพประกอบที่ 44 การวิเคราะห์เส้น	57
ภาพประกอบที่ 45 ภาพโครงสร้างสีโมโนโครม	58
ภาพประกอบที่ 46 ภาพแสดงลักษณะพื้นผิว	59
ภาพประกอบที่ 47 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง	60
ภาพประกอบที่ 48 การวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้น 4	63
ภาพประกอบที่ 49 การวิเคราะห์เส้น	64
ภาพประกอบที่ 50 ภาพโครงสร้างสีโมโนโครม	65
ภาพประกอบที่ 51 ภาพแสดงลักษณะพื้นผิว	66
ภาพประกอบที่ 52 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง	66

บทที่ 1

บทนำ

เนื่องจากผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจในสรีระของผู้หญิงและความแปรปรวนทางสภาวะทางของอารมณ์ ซึ่งมีอยู่ในตัวของบุคคลทั่วไปอยู่แล้วกับการใช้ชีวิตในประจำวัน ทุกอย่างที่เกิดขึ้นนั้นล้วนมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่ว่าจะเป็นสรีระผู้หญิง อารมณ์ภายในจิตใจ และความแปรปรวนต่างๆที่เกิดขึ้น ล้วนเกิดจากตัวบุคคลนั้นๆ ในการใช้ชีวิตในแต่ละวันที่ได้ประสบพบเจอ จึงได้เกิดแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานและได้ค้นพบแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบผลงานภาพพิมพ์ โดยนำเอาความประทับใจในสรีระผู้หญิงที่อารมณ์ความแปรปรวนที่คุกรุ่นอยู่ภายในจิตใจมาสร้างสรรค์เป็นศิลปะในรูปแบบใหม่และเน้นให้มีความสอดคล้องตามแนวคิดของผู้สร้างสรรค์

ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงนำความคิดทั้งหมดถ่ายทอดออกมาเป็นงานศิลปะด้วยวิธีการทางเทคนิคภาพพิมพ์ โดยใช้แสงเงา สี และสรีระผู้หญิงที่แสดงออกทางอารมณ์ที่เก็บกดอยู่ภายในออกมาทางการแสดงออกทางพฤติกรรมท่าทางมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างงาน เพื่อที่จะสื่อและแสดงถึงความประทับใจของสรีระผู้หญิงกับอารมณ์ความรู้สึก เพราะทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวเรานั้นล้วนแต่มีผลกระทบต่อสภาวะจิตใจของมนุษย์เราทั้งสิ้นและมีความแตกต่างกันออกไปตามสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

มนุษย์มักคิดว่าตนเป็นคนที่มีเหตุผลในการทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งในแบบที่คนฉลาดทำ ซึ่ง ทำได้ในระดับหนึ่ง แต่เนื่องจากเป็นมนุษย์ที่มีความรู้สึกและเราจะพบว่า เรามักจะใช้อารมณ์ก่อนที่เราจะรู้สึกตัว ทุกสิ่งในชีวิตประจำวันเรามักจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกและอารมณ์ อาทิเช่น ความเสียใจ ความผิดหวัง ความโกรธ ความกลัว สิ่งต่างๆเหล่านี้และอื่นๆอีก เป็นความรู้สึกที่เราประสบในชีวิตทุกวัน ถ้าไม่มีความรู้สึกหรือมีอารมณ์เหล่านี้ ชีวิตก็คงจะเหี่ยวแห้งเพราะความรู้สึกจะเพิ่มสีสันและรสชาติในการดำรงชีวิต (ผศ.จิราภา เต็งไตรรัตน์, 2550 หน้า : 263)

ในทัศนะของพระพุทธศาสนา เมื่อมนุษย์แสดงพฤติกรรมทางกาย ทางวาจา และทางใจ โดยตั้งเจตนา เจตนาที่อยู่เบื้องหลังพฤติกรรมนั้นๆ ถ้าไม่เป็นบวก คือ มีความความไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง ก็จะเป็นลบ คือมีความความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นองค์ประกอบ เพราะองค์ประกอบพื้นฐานเหล่านี้ เมื่อมนุษย์มีการรับรู้ มีการไตร่ตรอง ตัดสินประสบการณ์ และตอบสนองต่อประสบการณ์นั้นๆ จึงอาจตอบสนองด้วยอารมณ์ความรู้สึกหลายแบบ เช่น ด้วยความเมตตากรุณา ความยินดี ด้วยความรักใคร่พอใจ ความริษยา ความโกรธเกลียด ความกลัว การตอบสนองต่อสิ่งภายนอกที่มากระทบด้วยจิตใจ ที่ประกอบด้วยอารมณ์ความรู้สึก การกระทำทางวาจาหรือการกระทำทางกายอย่างใดอย่างหนึ่ง ล้วนเป็น “กรรม” ซึ่งมีค่าทางศีลธรรมและมีผลตอบสนองต่อการกระทำทั้งสิ้น เห็นได้ว่า อารมณ์ความรู้สึกของจิตที่เกิดขึ้นภายหลังกระบวนการต่างๆ ของจิตจนกระทั่งมีการตัดสินใจ ภาวะทางอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจึงไม่เพียงเกี่ยวข้องกับสิ่งภายนอก แต่ยังเกี่ยวข้องกับสิ่งทีนอนเนื่องอยู่ใน

สันดาน ในแง่มุมที่ว่าอารมณ์นี้มีความเกี่ยวข้องกับสำนักผิดพลาดเกี่ยวกับตนของมนุษย์ ความปรารถนาที่จะมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการทางกายภาพ รูปแบบการดำรงอยู่ที่จะสนองตอบต่อความต้องการทางจิตใจและการดิ้นรนเพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายหรือสิ่งที่คุกคามต่อการดำเนินชีวิตที่ดี การยึดมั่นในตัวตนและสิ่งอันเกี่ยวเนื่องกับตัวตน อารมณ์ความรู้สึกที่เด่นชัดที่สุดที่พุทธศาสนาเกี่ยวข้องกับคือ ความโศกเศร้าของสรรพสัตว์เพราะเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่สะท้อนถึง “ความทุกข์” ของชีวิตในสังสารวัฏมากที่สุด และเป็นที่ยิ่งความเมตตากรุณาของพระพุทธเจ้าจะปรากฏเด่นชัด (ชาญณรงค์ บุญหนุน, 2554 หน้า : 38)

อารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์เปลี่ยนไปอยู่ในสภาวะเชิงลบหรือเชิงบวก ขึ้นอยู่กับสำนักที่ว่าตนเองได้รับการตอบสนองทางกายภาพหรือทางอารมณ์หรือไม่ ขณะที่สิ่งต่างๆ ดำเนินไปตามวิถีแห่งธรรมชาติ แต่ความปรารถนาที่จะมีอำนาจควบคุมสิ่งเหล่านั้นหรือต้องการยึดเหล่านั้นไว้เพื่อตนเองได้นำมาซึ่งความโศกเศร้า ความโกรธเกลียด และความกลัว อารมณ์ความรู้สึกบางประเภทเกิดขึ้นจากความขัดแย้งระหว่างข้อเท็จจริงของโลกกับความปรารถนาที่สวนทางกัน เมื่อว่าตามหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าแล้ว อารมณ์บางประเภทที่เป็นอุปสรรคต่อการหลุดพ้นจากทุกข์จะต้องได้รับการปรับเปลี่ยนและกำจัดออกไปทางจิตใจ วิธีที่จะปรับเปลี่ยนอารมณ์ความรู้สึกเหล่านั้นทำได้ด้วยจัดการกับความปรารถนาของตนเองหรือปรับทัศนคติของตนเองให้สอดคล้องหรือยอมรับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในโลก (สุวรรณา สถาอานันท์, 2554 หน้า : 129)

ดังนั้น อารมณ์จึงหมายถึง สภาวะจิตใจที่เกิดความปั่นป่วน หรือเปลี่ยนแปลงเมื่อสิ่งเร้ามากระตุ้น ซึ่งเกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันที โดยเราจะไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่จะสังเกตเห็นได้ทางอ้อมโดยดูจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมต่างๆ ที่มีได้แสดงออกมาเป็นคำพูด เช่น การแสดงออกทางสีหน้า กิริยาท่าทาง เป็นต้น จึงมีการนำหลักพุทธศาสนาเข้ามาช่วยกล่อมเกลาคความแปรปรวนของสภาวะภายในจิตใจ เพื่อให้เกิดผลที่ดีต่อตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการ ขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ไว้อย่างเป็นระบบในรูปแบบเอกสารภาคศิลปะนิพนธ์
2. เพื่อแสดงออกถึงความประทับใจ ที่อยู่ในงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้องกับสรีระผู้หญิง อารมณ์ ความแปรปรวน ผ่านการสร้างสรรค์และขั้นตอนทางศิลปะ
3. เพื่อแสดงออกถึงผลงานภาพพิมพ์ที่นำเสนอรูปแบบกึ่งนามธรรมโดยใช้ ความประทับใจของ สรีระผู้หญิง อารมณ์ และความแปรปรวน ของการสร้างสรรค์ผลงาน

ขอบเขตของการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ เรื่อง ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดขอบเขตของการทำงานไว้ดังนี้

1. ผลงานมีลักษณะเป็นภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Dry Point) บนพื้นที่สี่เหลี่ยม โดยสร้างสรรค์บนกระดาษ 2 มิติ โดยรูปแบบผลงานมีลักษณะรูปแบบศิลปะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract)

2. แสดงรูปแบบกระบวนการภาพพิมพ์กึ่งวิธีภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry Point) โดยนำแม่พิมพ์แผ่นอะครายลิกมาคัดลอกรูปที่จะใช้ โดยการปริ้นรูปที่จะใช้มาติดไว้ด้านหลัง แล้วนำแท่งเหล็กขูดตามรูปภาพที่ติดอยู่ด้านหลัง แล้วเริ่มขูดให้ได้ร่องรอยตามที่ต้องการ จากนั้นนำหมึกพิมพ์มาอุดตามร่องรอยที่ได้ขูดไป แล้วใช้กระดาษหนังสือพิมพ์เช็ดหมึก จากนั้นนำกระดาษไปแช่น้ำประมาณ 1 ชั่วโมง แล้วนำแม่พิมพ์ที่เช็ดเสร็จแล้วมาวางลงบนแท่นพิมพ์ จากนั้นนำไปพิมพ์โดยใช้กระดาษเนื้อดีที่ทำขึ้นเตรียมไว้ พิมพ์ผ่านแรงกดของแท่นพิมพ์ จากนั้นแม่พิมพ์จะปรากฏเป็นภาพซึ่งเกิดจากความคิดกระบวนการจินตนาการอันเป็นเรื่องราวความประทับใจและใช้รูปแบบของการแสดงออกแบบกึ่งนามธรรม โดยศึกษาจากแนวคิดอิมเพรสชันนิสม์ (IMPRESSIONISM) ลัทธินี้ สนองจิตใจของผู้สร้างและผู้ชมในขณะนั้น ความเชื่อเรื่องความประทับใจ ต่อสิ่งที่ได้พบเห็นจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสุนทรียภาพแสดงรูปทรงธรรมชาติและเรขาคณิต สี แสงเงา เส้น จุด ซึ่งเรื่องราวเกิดจากความประทับใจในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่แสดงเรื่องนียบาโบราณ และศาสนาประจำชาติใดชาติหนึ่ง โดยวาดภาพอย่างอิสระตามความรู้สึกของศิลปินที่ประทับใจในสิ่งที่ตนเองเห็นและผู้ชมทั่วไป เข้าใจภาพได้เพราะเป็นเรื่องของสิ่งแวดล้อมที่เหมือนกัน ใช้แสง เงา และสี อย่างจริงจัง เพราะวานอกสถานที่ บางครั้งใช้สีแปร่งหลายๆ เป็นรอยแปร่งให้แสงผสมกับสี มองดูใกล้และจะเป็นภาพไม่สวย ถ้ามองดูไกล จะเห็นรูปทรงและเรื่องราวของภาพชัดเจน ระยะเวลาระบายสี ด้วยการขีดเป็นเส้น และจุดสีเล็กๆ แสดงแสงและเงาให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้น หนา บางเกิดมิติ เรียกว่า กลุ่มโพสตีอิมเพรสชันนิสม์ รูปแบบเป็นรูปธรรมมีตัวตน สามารถมองเห็นรูปทรงแต่ละประเภทได้

3. ผลงานแสดงเรื่อง แสง เงา และสรีระผู้หญิง โดยมีการปรับเปลี่ยนหรือตัดทอนจากรูปแบบความเป็นจริง มีการใช้สีโมโนโทนมาสีสร้างให้เกิดแสงเงาที่ชัดเจน เพื่อให้ภาพเกิดเป็นมิติ มีระยะใกล้ไกลของผลงาน ผู้สร้างสรรค์สามารถกำหนดจุดหมายและความคุ่มน้ำหนัของการเกิดแสงเงา

คำสำคัญหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการสร้างสรรค์

อารมณ์ หมายถึง สภาวะจิตใจที่เกิดความปั่นป่วน หรือเปลี่ยนแปลงเมื่อสิ่งเร้ามากระตุ้น ซึ่งเกิดขึ้นอย่างฉับพลันทันที โดยเราจะไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่จะสังเกตเห็นได้ทางอ้อมโดยดูจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมต่างๆ ที่มีได้แสดงออกมาเป็นคำพูด เช่น การแสดงออกทางสีหน้า กิริยาท่าทาง เป็นต้น

แปรปรวน หมายถึง เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาไม่อยู่ที่เป็นปกติ เช่น อากาศแปรปรวน, รวนเร เช่น ใจแปรปรวน, ปรวนแปร ก็ว่า.

ขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

1. กำหนดหัวข้อที่ตนเองสนใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์
2. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและภาพต่างๆที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะและเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง
3. จัดการเขียนภาพร่างผลงานศิลปะ เพื่อศึกษาและค้นหารูปร่างรูปทรงและพัฒนาองค์ประกอบของศิลปะที่เหมาะสม
4. ทดลองกระบวนการกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อหาอัตลักษณ์รูปแบบเฉพาะให้แก่ตนเอง
5. นำภาพร่างและกลวิธีที่ได้ทดลองทำขึ้นไปนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรับคำแนะนำวิพากษ์วิจารณ์
6. นำคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาภาพร่างผลงานศิลปะให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. เตรียมอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ ได้แก่ แผ่นเพทเทล็ก ที่แกะเหล็ก น้ำยาวานิช หมึกดำ พู่กัน น้ำกรด กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษไข ฯลฯ
8. ขยายภาพร่างผลงานศิลปะ ลงบนเพทเทล็ก และเขียนจามแบบที่ร่างเอาไว้
9. นำเสนอผลงานที่สำเร็จให้คณาจารย์ประเมินคุณค่า วิพากษ์วิจารณ์และนำคำแนะนำมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
10. ดำเนินบันทึกกระบวนการ ขั้นตอน กลวิธี ปัญหาและอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำมาแก้ไขและปรับปรุงคุณภาพผลงานศิลปะต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้ชมผลงานเกิดความรู้สึกเพลิดเพลินใจ มีความสุขจากคุณค่าทางศิลปะและสุนทรียภาพ
2. ผู้ชมผลงานเกิดจินตนาการจากผลงานศิลปะนิพนธ์และสามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อยอด ความคิด และจินตนาการ

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของ คำว่า “อารมณ์” ในทางพระพุทธศาสนานั้นต่างจากคำว่าอารมณ์ที่เราใช้ในชีวิตประจำวัน “อารมณ์” ในความหมายว่าเป็นความรู้สึก เช่น อารมณ์ดี อารมณ์ไม่ดี อารมณ์ร้าย อารมณ์เฉยๆ อารมณ์ฟุ้งซ่าน หรือไม่มีอารมณ์ เป็นต้น แต่ในทางพระพุทธศาสนานั้น พระอภิธรรมนั้นได้แสดงไว้ว่า “อารมณ์” เป็นสิ่งที่ถูกรู้โดยจิต จิตจึงเป็นธรรมชาติที่รู้ “อารมณ์” หรือสิ่งที่จิตรู้นั้น มีดังนี้ ทางกายได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส และทางใจ คือธรรมารมณ์ อันได้แก่ความนึกคิดต่างๆ เป็นต้น ดังนั้น ทุกสิ่ง ทุกอย่างที่เราเห็นนั้น จึงเรียกว่า “อารมณ์”

ในการทำงานเดียวกัน รสต่างๆก็เป็นอารมณ์ กลิ่นต่างๆก็เป็นอารมณ์ เสียงต่างๆก็เป็นอารมณ์ สัมผัสต่างๆที่ถูกต้องร่างกายก็เป็นอารมณ์ สัมผัสต่างๆที่เกิดขึ้นทางใจ อันได้แก่ความนึกคิด เรื่องราวต่างๆ และนิพพาน ก็เป็นอารมณ์ เช่นกัน ดังเราอาจจะเคยอ่าน หรือได้ยินมาบ้างว่า ผลจิตของพระอรียะบุคคลนั้นมีพระนิพพานเป็นอารมณ์ ดังนั้น จะเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างทั้งที่เรามองเห็น และ มองไม่เห็น เป็นอารมณ์ทั้งสิ้น อารมณ์ในทางพระพุทธศาสนา จึงมีความหมายที่กว้างขวางมาก และเราจะต้องกระทบกับอารมณ์ทั้ง 6 อยู่ตลอดเวลา

แต่ถ้าจะพิจารณาให้ละเอียดลงไปแล้ว อารมณ์ทั้ง 6 ก็ทำหน้าที่ของเขายู้อย่างนั้น คือเกิดขึ้น และดับไปเป็นธรรมชาติตามเหตุปัจจัย เมื่อเหตุดับ ปัจจัยก็ดับ แต่จิตเรานั้นแหละที่รับอารมณ์แล้วไปปรับปรุงแต่ที่ดีหรือไม่ดี ชอบหรือไม่ชอบ คือไป “ให้ค่า” กับอารมณ์ต่างๆเองทั้งที่อารมณ์นั้นๆดับไปแล้ว หรือยังไม่มา

ทั้งนี้แสดงว่า จิตของแต่ละคนมีดวงเดียว ไม่มีรูปร่างให้แลเห็นด้วยตา นอกจากจะแสดง “ความรู้” ออกมาให้ “รู้สึก” โดยผ่านช่องทางซึ่งจิตใจอาศัยสำหรับติดต่อกับอารมณ์ต่างๆเท่านั้น จิตมีสภาพว่องไวปราดเปรียวเปลี่ยนแปลง กลอกกลิ้ง ฯลฯ ในการออกไปรับอารมณ์อย่างอื่นอีกต่อไปตามลำดับอย่างรวดเร็วมาก ตลอดเวลาที่ตื่นนอนอยู่

สรุปแล้วพระพุทธเจ้าทุกๆพระองค์ที่อุบัติขึ้นมาในโลกนี้ ล้วนทรงสั่งสอนแต่เรื่อง “จิตกับอารมณ์” เท่านั้น เป็นปรมัตถ์สูงสุดแล้วในพุทธศาสนา ไม่มีอะไรอื่นนอกไปจาก “จิตกับอารมณ์” นี้อีกเลย และทรงสอนให้ชำระจิตให้บริสุทธิ์ โดยการปฏิบัติสมาธิ ตามหลักอริยมรรค 8 เพื่อให้จิตสงบตั้งมั่นหลุดพ้นจากการครอบงำปรุงแต่งของอารมณ์ เพื่อถึงที่สุดทุกข์ หรือพระนิพพานนั่นเอง

ในการศึกษาเพื่อค้นคว้าทำงานสร้างสรรค์ศิลปะของผู้สร้างสรรค์นั้น ตระหนักถึงสาระสำคัญในข้อที่เกี่ยวข้องกับความงาม อารมณ์และความรู้สึก เป็นกระบวนการที่พยายามจะถ่ายทอดแสดงอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจ จากประสบการณ์ผู้สร้างสรรค์โดนสื่อสารในรูปแบบงานสร้างสรรค์ภาพพิมพ์

การแสดงออกทางศิลปะหรือการแสดงออกทางความรู้สึกทางสุนทรียศาสตร์นั้น ส่วนมากจะต้องมีสื่อที่ตอบโต้ผู้สร้างสรรค์ และเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้สร้างสรรค์นั้นโน้มน้าวไปได้ตามเจตนาของการเจตนาของการแสดงออกและมีจุดมุ่งหมายในการทำงาน

หากกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนั้นเป็นสิ่งที่สามารถถ่ายทอดเนื้อหาเรื่องราวการแสดงออกทางสรีระและอารมณ์ความรู้สึกภายใต้จิตใจข้างใน อีกทั้งยังเห็นว่าศิลปะมิได้เป็นเพียงตัวแทนธรรมชาติ หรือเป็นเพียงการแสดงส่วนที่อยู่ภายนอกธรรมชาติเท่านั้นแต่ศิลปะจะต้องแสดงส่วนที่อยู่ภายในของชีวิตออกมาส่วนที่ภายในนั้นได้แก่

1. ความคิด (Idea)
2. อารมณ์ (Emotion)
3. ความรู้สึก (Feeling)

จากกระบวนการที่กล่าวมานั้นเป็นที่มาของการสร้างสรรค์ทางด้านรูปแบบ ส่วนเนื้อหาของ การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกภายใต้จิตใจ ในทางศิลปะนั้นเราสามารถแสดงออกได้โดยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางทัศนธาตุ เช่น รูปร่างรูปทรง เส้น สี แสงเงา น้ำหนัก พื้นผิว พื้นที่ว่างและบรรยากาศ

ดังนั้นกล่าวได้ว่า การทำงานศิลปะมีจุดประสงค์เพื่อถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกภายใต้จิตใจของผู้สร้างสรรค์ในเรื่องราวของการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในกระบวนการสร้างสรรค์

ศิลปะ คือ การเลียนแบบธรรมชาติ (Art as Representation)

เป็นทฤษฎีศิลปะที่เก่าแก่ที่สุด มีมาตั้งแต่สมัยกรีกหรือก่อนหน้านั้น ศิลปะยุคทุกสมัยจากอดีตจนปัจจุบันพยายามที่จะเลียนแบบธรรมชาติ การพยายามหลบหลีกจากรูปแบบนี้เริ่มมีในงานศิลปะสมัยใหม่ เช่น Post - Impressionism ; Expressionism, Abstract, Cubism เป็นต้น ตรงกันข้ามกับศิลปะที่เลียนแบบธรรมชาติ คือ ศิลปะที่ไม่เลียนแบบธรรมชาติ ซึ่งจะเห็นได้ชัดในศิลปะประเภทดนตรี ที่ไม่มีเนื้อร้อง หรืองานประเภทยานามธรรม ทฤษฎีศิลปะ คือ การเลียนแบบธรรมชาตินี้คลี่คลายออกไปเป็นทฤษฎี Mimetic , Imitationalism ซึ่งแปลเป็นไทยว่า นิยมการเลียนแบบธรรมชาติหรืออนิยมความเป็นจริง ซึ่งมีความหมายของศิลปะตามทฤษฎีนี้หมายถึง “การเลียนแบบธรรมชาติ หรือสิ่งที่กำหนดให้ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

- 1.การเลียนแบบธรรมชาติ หรือสิ่งที่มีตัวตนอยู่จริง การเลียนแบบเช่นว่านี้หมายถึงการมุ่งให้เกิดความเหมือนจริงตามที่สายตามองเห็น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือเปรียบเทียบกับ การเขียนภาพเหมือนต่างๆไป

2. การเลียนแบบในเชิงอุดมคติหรือสิ่งที่กำหนดให้ เป็นที่ทราบกันดีในสังคมไทยแต่ละสังคมต่างมี “ความจริง” หรือ “ความเหมือนจริง” ในเชิงอุดมคติที่ไม่มีตัวตนกันแทบทั้งนั้น ยกตัวอย่างเช่นในสังคมไทยเรา เราก็มี “รูปแบบ” อยู่มากมายที่เรารู้ว่าใครสร้างหรือรูปร่างของสิ่งเหล่านี้มีลักษณะอย่างไรที่เราไม่เคยเห็น “ตัวจริง” ของสิ่งเหล่านี้กันมาเลย แต่เมื่อเราสร้างงานเช่นว่านี้ขึ้นมาแล้วเราก็สามารถระบุหรือบอกได้ว่างานศิลปะที่ถูกสร้างขึ้นตามมาตามทฤษฎีดังกล่าวนี้มีความ “เหมือนจริง” หรือไม่ ตัวอย่างงานในเชิงอุดมคติที่เห็นได้ชัดๆ ก็เช่น การเขียน บันรूपยัักษ์ รูปเทวดา รูปครุฑ รูปกินรี หรือเขียนลายไทย เป็นต้น

การประเมินคุณค่า ในการวิจารณ์หรือประเมินคุณค่าของศิลปกรรมที่จัดอยู่ในทฤษฎี Mimetic นี้เราสามารถประเมินได้ค่อนข้างง่ายเพราะเรามุ่งดูที่ประเด็น “ความเหมือนจริง” เพียงอย่างเดียวจึงทำได้เหมือนหุ่นที่กำหนดให้หรือของจริงมากเท่าไรก็ถือว่ามีความค่ามากเท่านั้น

ศิลปะ คือ รูปทรง (Art as Pure Form)

กลุ่มนี้เห็นว่ารูปทรงเท่านั้นที่มีความสำคัญทางศิลปะ เพราะศิลปะบางอย่างไม่ใช่การเป็นการลอกแบบอย่างหนึ่งอย่างใดเลยก็ได้ และศิลปะบางอย่างก็อาจจะไม่ได้แสดงความหมายอย่างหนึ่งอย่างใดออกมาเลยก็ได้ หรือแม้ว่าศิลปะบางอย่างอาจจะเป็นการลอกแบบสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือแสดงความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งจริง อาจจะเป็นไปอย่างบังเอิญเท่านั้น และไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความสนใจทางสุนทรียะที่คนมีต่อศิลปวัตถุชิ้นนั้นเลย ดังนั้น ความสวยงามของศิลปะจึงเกิดจากรูปทรงเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และการที่เราสนใจศิลปวัตถุก็เพราะมันมีรูปทรงสวยงามนั่นเอง ความเชื่อดังกล่าวนี้เรียกว่า Formalism แปลเป็นไทยได้ว่า แนวนิยมรูปแบบ หรือรูปแบบนิยม ซึ่งมุ่งเน้นรูปทรงหรือองค์ประกอบศิลปะของผลงานศิลปะมากกว่าเนื้อหาเรื่องราวหรือความสมจริง

การวิจารณ์รูปแบบ (Formal Criticism) เป็นการวิจารณ์คุณค่าของงานศิลปะที่การจัดรูปแบบ (Formal Organization) หมายถึง การประสานกันขององค์ประกอบพื้นฐานต่างๆ ที่ปรากฏในผลงาน นักวิจารณ์กลุ่มแนวรูปแบบนิยม จะมุ่งเน้นการหาคุณค่าของผลงานศิลปะจากความหมาย เรื่องราววัสดุ และรูปแบบของการจัดองค์ประกอบหรือการนำหลักการทางศิลปะ (Principles of Art) มาจัดที่ศนธาตุ หรือมูลฐานทางศิลปะ (Visual Elements) ให้เกิดคุณค่าความหมายได้อย่างไร

ศิลปะ คือการแสดงออกทางอารมณ์ (Art as Expression)

เรียกอีกอย่างว่าแนวนิยมการแสดงออก (Expressionism) หรือแนวนิยมอารมณ์ความรู้สึก (Emotionalism) เป็นแนวคิดการสร้างสรรคงานศิลปะที่มุ่งเน้นคุณค่าทางการแสดงออก (Expressive qualities) กลุ่มนี้ถือว่าวัตถุประสงค์ของศิลปะนั้นมีใช้เพียงเพื่อเสนอความงามในทางรูปทรงและสีสันทันหรือเสียงต่างๆหรือเพียงแค่การเลียนแบบวัตถุ และเรื่องราวในธรรมชาติอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น แต่แท้จริงแล้วศิลปะต้องการแสดงออกถึงอารมณ์ภายในมนุษย์ออกมาให้ปรากฏ งานศิลปะทฤษฎีนี้

อาจจะมึลัษณะเหมือนจริงก็ได้ แต่เมื่อวิเคราะห์แล้ว ปรากฏว่าค่าของทางอารมณ์อันเข้มข้นในผลงานของศิลปะนั้นๆ การวิจารณ์แบบความอารมณ์นิยม จะไม่พุ่งความสนใจความสามารถในการถ่ายทอดความเหมือนหรือทักษะฝีมือ และการจัดองค์ประกอบในผลงานศิลปะเท่าใดนัก แต่จะสนใจอารมณ์ความรู้สึกที่ภาพสะท้อนออกมาสู่ภายนอก นักวิจารณ์จะค้นหาให้ความสนใจต่ออารมณ์ภาพเป็นสำคัญว่า ศิลปินต้องการแสดงออกหรือถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตนผ่านสื่อ

ศิลปะ คือ การแสดงออกทางจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ (Art as Creative & Imagination)

ทฤษฎีนิยมจินตนาการ Imaginationalism Theory เน้นคุณค่างานศิลปะทางด้านจินตนาการ (fantasy) มีลักษณะตรงกันข้ามกับทฤษฎีเลียนแบบ ทฤษฎีนี้ให้ค่าของความเป็นศิลปะที่การแสดงของมนุษย์โดยตรง ศิลปะไม่ได้เป็นการลอกเลียนแบบสิ่งใดทั้งสิ้น มันเป็นผลที่เกิดจากจินตนาการของมนุษย์โดยตรงเกณฑ์ของทฤษฎีนี้อยู่ที่ การแสดงออกและจินตนาการ (Creative & Imagination) ทฤษฎีนิยมจินตนาการ เป็นการแสดงแนวคิดในการสร้างสรรค์ศิลปะโดยเน้นความคิดหรือจินตนาการ งานศิลปะแนวนี้เน้นในเรื่องของการจินตนาการหรือบางทีก็เป็นลักษณะของโลกของจิตใต้สำนึก ที่บ่อยครั้งที่ศิลปินอธิบายผลงานด้วยวัตถุที่มีลักษณะเหมือนจริง แต่สร้างความไม่ปกติของความสัมพันธ์กันทางวัตถุ ตัวอย่างของงานศิลปะในรูปแบบนี้ได้แก่งานประเภทลัทธิเหนือจริง (Surrealism) หรืองานที่เรียกว่าแบบอุดมคติ(Idealism)แนวประเพณี เช่น ศิลปะไทย หรือศิลปะอินเดีย เป็นต้น ซึ่งอาจถูกจัดอยู่ในประเภทนี้ได้เช่นกัน ซึ่งการวิจารณ์ศิลปะตามทฤษฎีนี้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นๆอย่างลึกซึ้งด้วย

(ที่มา : <http://facstaff.swu.ac.th/sucharth/Aesthetic.htm>)

ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

จากความบังคลาใจในเนื้อหาเรื่องราวและประสบการณ์ที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาในเรื่องอารมณ์และความรู้สึกที่อยู่ภายใต้จิตใจข้างในมาตลอด ซึ่งเป็นความแปรปรวนที่ปั่นป่วนอยู่ในจิตใจของผู้สร้างสรรค์เอง ดังนั้นการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจึงนำเสนอออกมาในลักษณะของกึ่งนามธรรมผสมผสานจิตนิยมโดยใช้ทัศนธาตุทางศิลปะนั้นเป็นสื่อในการสร้างสรรค์และถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกเหล่านั้นออกมา ประเภทภาพพิมพ์ 2 มิติ ลักษณะกึ่งนามธรรม กลวิธีในการสร้างสรรค์ด้วยแท่งเหล็กชุดลงบนแผ่นอะคริลิก และเป็นภาษาแห่งอารมณ์และความรู้สึก ผู้สร้างสรรค์จึงถ่ายทอดความบังคลาใจออกมาในเชิงอัตลักษณ์ของผู้สร้างสรรค์

อิทธิพลหรือลัทธิศิลปะที่ให้แนวทางและความบันดาลใจ

ศิลปะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) เป็นศิลปะที่เริ่มบิดเบือนไปจากศิลปะแบบเหมือนจริง ด้วยการตัดทอนรูปทรงของจริงให้อยู่ในรูปแบบเรียบง่าย แต่ยังมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่ให้รู้ว่าเป็นรูปอะไรการสร้างศิลปะกึ่งนามธรรมนี้จะต้องมีจินตนาการในการสร้างสรรค์งานเพื่อให้ผลงานมีรูปแบบที่แลดูแปลกใหม่ น่าสนใจ รวมทั้งให้อารมณ์และความรู้สึกไม่จำเจทั้งเนื้อเรื่องและรูปแบบจะไม่ชัดเจนเหมือนศิลปะแบบเหมือนจริง ดังนั้นผู้ชมงานศิลปะประเภทนี้จำเป็นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในลักษณะงานแบบกึ่งนามธรรมด้วยคุณค่าของงานจะเน้นโครงสร้างองค์ประกอบสีที่แปลก น่าสนใจ ตื่นเต้น และแนวความคิดหลายด้าน หลายทางที่ผู้ชมต้องจินตนาการด้วย

ศิลปะอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism)

งานศิลปะแบบอิมเพรสชัน คือ ขบวนการศิลปะที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่สิบเก้า ซึ่งเริ่มต้นจากการรวมตัวกันอย่างหลวมๆ ของจิตรกรทั้งหลายที่มีนิเวศสถานอยู่ในกรุงปารีส พวกเขาเริ่มจัดแสดงงานศิลปะในช่วง ทศวรรษที่ 1860 ชื่อของขบวนการนี้มีที่มาจากภาพวาดของโคลด โมเนท์ที่มีชื่อว่า Impression , Sunrise และนักวิจารณ์ศิลปะนามว่า Louis Leroy ก็ได้ให้กำเนิดคำ ๆ นี้ขึ้นมาอย่างไม่ตั้งใจในบทวิจารณ์ศิลปะเชิงเสียดสีซึ่ง ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ Le Charivari อิทธิพลของอิมเพรสชันนิสม์ ยังแผ่ออกจากวงการศิลปะไปยังดนตรีและ วรรณกรรม

ลักษณะของภาพวาดแบบอิมเพรสชันนิสม์ คือ การใช้พู่กันหวัดสีอย่างฉับๆ ใช้สีสว่างๆ มีส่วนประกอบของภาพที่ไม่ถูกบีบ เน้นไปยังคุณภาพที่แปรผันของแสง (มักจะเน้นไปยังผลลัพธ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของเวลา) เนื้อหาของภาพเป็นเรื่องธรรมดาๆ และมีมุมมองที่พิเศษ

จิตรกรแนวอิมเพรสชันนิสม์ ได้ฉีกกรอบการวาดที่มาตั้งแต่อดีต พวกเขาจึงได้ชื่อว่าเป็นพวกขบถ พวกเขาได้วาดภาพจากสิ่งที่อยู่ตรงหน้าในปัจจุบันให้ดูประหลาดและไม่สิ้นสุดสำหรับสาธารณชนที่มาดูงานของพวกเขานักวาดแนวนี้ปฏิเสธที่จะนำเสนอความงามในอุดมคติ และมองไปยังความงามที่เกิดจากสิ่งสามัญแทน พวกเขามักจะวาดภาพกลางแจ้ง มากกว่าในห้องสตูดิโอ อย่างที่ศิลปินทั่วไปนิยมกัน เพื่อที่จะลอกเลียนแสงที่แปร เปลี่ยนอยู่เสมอในมุมมองต่างๆ

ภาพประกอบที่ 1

Edgar Degas, ผู้หญิงอาบน้ำ (Woman in the Bath) ค.ศ. 1886,
พิพิธภัณฑ์อิลสเต็ด, ฟาร์มมิงตัน, มลรัฐคอนเนตทิคัต,
สหรัฐอเมริกา

ที่มา : <https://sites.google.com/site/cultofarttt/5-laththi-xim-phe-rs-chan-ni-sm-impressionism>

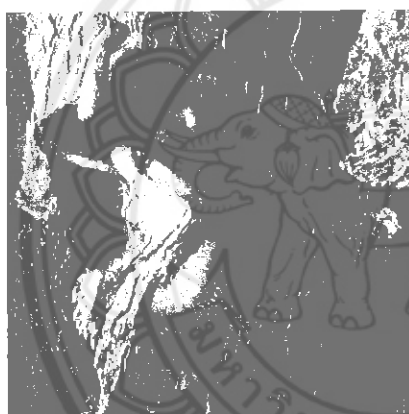
นอกจากจะได้รับอิทธิพลจากศิลปะแบบกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) และศิลปะแนวอิมเพรสชันนิสม์ (*Impressionism*) แล้วผู้สร้างสรรค์ผลงานยังได้รับความบันดาลใจจากผลงานศิลปะของ Edgar Degas

ภาพประกอบที่ 2

La tinozza, 1886 Parigi, Museo d'Orsy, tecnica pastello

ที่มา : <http://mondodiverso.overblog.it/article-la-tinozza-107255372.html>

ภาพประกอบที่ 3

Seated Bather Drying Herself 1895

ที่มา:<http://www.artsunlight.com/artist-ND/N-D0005-Edgar-Degas/N-D0005-0255-seated-bather-drying-herself.html>

ภาพประกอบที่ 4

Edgar Degas, Femme dans son bain s'épongeant la jamb

ที่มา:https://it.wikipedia.org/wiki/Donna_che_fa_il_bagno#/media/File:Edgar_Degas,_Femme_dans_son_bain_s%27%C3%A9pongeant_la_jambe.jpg

Edgar Degas (เอ็ดการ์ เดอกาส์) เกิดที่ปารีส เมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2377 เขาเริ่มเรียนหนังสือที่โรงเรียนหลุยส์ - เลอ - กรองด์ ในระหว่าง พ.ศ. 2389 - 2396 และได้เข้าเรียนกฎหมายในปลาย พ.ศ.2396 ต่อมาเขาได้รับอนุญาตให้เรียนศิลปะ และใน พ.ศ. 2398 เขาสอบเข้าโรงเรียนวิจิตรศิลป์ได้ และอยู่ภายใต้การดูแลของ หลุยส์ - ลามอธ (Louis Lamothe) ผู้เป็นอดีตลูกศิษย์ของแองกรส์ ก่อนหน้านี้อีกน้อยเขาได้มีโอกาสพบแองกรส์โดย เอดูอาร์ด วาลเป็งซอง (Edouard Valpincion) ผู้เป็นบิดาของเพื่อนสนิทของเดอกาส์เป็นผู้นำไปพบแองกรส์ได้แนะนำแก่เดอกาส์ ให้ฝึกวาดลายเส้นมากๆ เดอกาส์ได้ศึกษาลอกภาพเขียนของแองกรส์หลายภาพ และภาพเขียนของศิลปินอิตาลีเลียนชั้นครูอีกหลายคน โดยเหตุที่เดอกาส์ได้รับการศึกษาศิลปะตามแบบอย่างสำนักศิลปะ ผลงานของเขาจึงแสดงออกถึงความสามารถอย่างเชี่ยวชาญในการวาดลายเส้น

แม้กระทั่งเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่มศิลปินอิมเพรสชันนิสม์ ลักษณะการทำงานที่พิถีพิถันในการวาดลวดลายเส้นในภาพการศึกษามักจะปรากฏโดดเด่นที่สุดในกลุ่มศิลปินอิมเพรสชันนิสม์ ตนบางครั้งเดอกาส์ได้รับขนานนามว่า “ศิลปินอิมเพรสชันนิสม์แนวคลาสสิก” ดังนั้นผลงานระยะแรก ของเดอกาส์จึงเป็นภาพเขียนประวัติศาสตร์และภาพเหมือนในลักษณะเดียวกับศิลปะแนวสำนัก

อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ศิลปินต่างชาติ

1. Clara Lieu

Visual artist and professor at the Rhode Island School of Design.

ฉันเป็นศาสตราจารย์นักเขียนและศิลปินภาพ ฉันเขียนคอลัมน์คำแนะนำสำหรับศิลปินภาพที่เรียกว่า "Ask the Art Professor" ซึ่งเป็นจุดเด่นใน Huffington Post ปัจจุบัน ฉันสอนในแผนกการศึกษาขั้นพื้นฐานที่โรงเรียนออกแบบ Rhode Island ในอดีตฉันได้สอนในแผนก Illustration RISD แผนก RISD Printmaking โรงเรียนของ Museum of Fine Arts ที่ Wellesley College และที่ Lesley University College of Art and Design เป็นเวลาสี่ปีที่ฉันเป็นผู้อำนวยการ Jewett Gallery

ภาพประกอบที่ 5

ที่มา : <https://www.etsy.com/listing/202593860/haunting-fine-art-figure-drawing-no-69?ref=related-1>

รูปแบบที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานก็คือ สรีระผู้หญิง ท่าทาง การเคลื่อนไหว

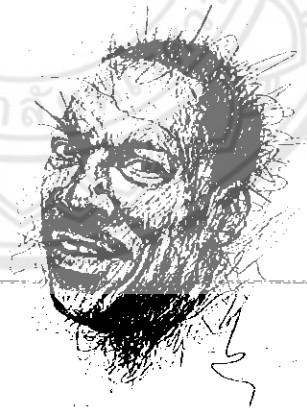
อิทธิพลด้านแนวความคิด

Clara Lieu สร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ส่วนตัวกับภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวล สภาพที่เกิดขึ้นในตอนที่ยังไม่รู้สึกว่าอารมณ์และร่างกายออกจากควบคุม ฉันไม่สามารถปล่อยตัวเองจากอารมณ์เหล่านี้ได้ ฉันจึงรอข้อจำกัดทางกายภาพของร่างกายที่จะยุติมัน จึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

2. Vince Low

เมื่อฉันกำลังวางแผนแนวทางการดำเนินการฉันกำลังมองหาบางสิ่งที่ทำให้เกิดความเรียบง่ายซึ่งฉันตั้งใจจะสร้างความสมดุลให้กับงานหัตถกรรมที่ซับซ้อนบางอย่าง ฉันเริ่มต้นด้วยการเขียนหวัดในสมุดวาดภาพของฉันพยายามหาทิศทาง และเมื่อเวลาผ่านไปฉันก็ได้ค้นพบสิ่งที่อยู่ในความสามารถที่น่าสนใจเหล่านี้ ฉันรู้ว่ามันจะเป็นความท้าทายสำหรับฉันที่จะเขียนลวก ๆ ออกมาและจับภาพจิตวิญญาณและตัวละครของคนเหล่านั้นในภาพคนเหล่านั้น ด้วยเหตุนี้ฉันจึงมุ่งมั่นที่จะสร้างความก้าวหน้าโดยนำทักษะการประดิษฐ์ของฉันไปสู่ระดับใหม่

ภาพประกอบที่ 6

ที่มา : <https://www.behance.net/gallery/8234027/Faces>

อิทธิพลที่ได้รับก็จะเป็นในเรื่องของเส้น และการสร้างสรรค์ที่ต่างออกไปจากการลากเส้นเดิมๆ

ศิลปินไทย

1. ศาสตราจารย์ พงศ์เดช ไชยคุตร

ตอนเด็กผมชอบทำงานศิลปะและเมื่อผมโตขึ้นก็เลยไปเรียนศิลปะที่วิทยาลัยช่างศิลป์ กรมศิลปากร ผมได้รับวุฒิการศึกษาปริญญาตรีจากคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร หลังจากนั้นผมไปเป็นอาจารย์สอนที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาอยู่ช่วงหนึ่ง จากนั้นผมตัดสินใจเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยศิลปากรอีกครั้ง หลังจากที่ได้รับปริญญาโทจากที่นั่นก็ได้รับทุนจากรัฐบาลประเทศโปแลนด์ให้ไปเรียนเรื่องภาพพิมพ์ที่เมืองคราคอฟ ประเทศโปแลนด์ ในช่วงเวลาที่ผมอยู่ในยุโรปก็ได้เดินทางไปหลายประเทศ เช่น ฝรั่งเศส อิตาลี ฮอลแลนด์ ยูโกสลาเวีย เยอรมนี และออสเตรีย ในตอนนั้นโปแลนด์ยังเป็นประเทศสังคมนิยมอยู่ซึ่งแตกต่างจากในปัจจุบันมาก ผู้คนยื่นเข้าแถวเป็นคิวยาวเพื่อซื้อสิ่งของจำเป็นและหลายคนมีฐานะยากจนมาก ผลงานส่วนมากของผมในตอนนั้นสะท้อนสังคม การเมืองและเศรษฐกิจของประเทศโปแลนด์ ในปีพ.ศ. 2531 ผมจัดแสดงผลงานในประเทศญี่ปุ่น 3 แห่ง และที่ Youth Art Gallery ที่จังหวัดอิโรชิม่า ประเทศญี่ปุ่น ผมขอเรียกงานนี้ว่า “One Man Exhibition” ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2522 – 2557 ผมเดินทางไปแสดงผลงานในประเทศไทยและประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่นที่ผมเดินทางไปจัดงานนิทรรศการหลายครั้ง

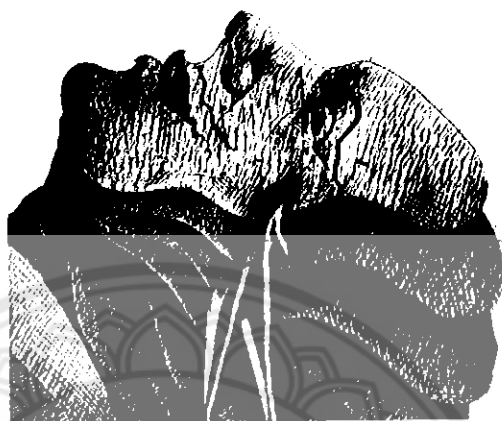

ภาพประกอบที่ 7

ชื่อผลงาน : ตัวฉัน โดย ศ.พงศ์เดช ไชยคุตร

เทคนิค : ภาพพิมพ์จารเข้ม

ที่มา : <http://psgartgallery.tumblr.com/page/56>

ภาพประกอบที่ 8

ชื่อผลงาน : หน้า โดย ศ.พงศ์เดช ไชยคุตร

เทคนิค : ภาพพิมพ์จารเข้ม

ที่มา : <http://psgartgallery.tumblr.com/page/56>

อิทธิพลที่ได้รับจะเป็นในเรื่องของ สี แสงเงา และการสร้างสรรค์ภาพในแนวเรื่องที่เกี่ยวข้อง
ตัวเองหรือประสบการณ์จริง

อิทธิพลและความบันดาลใจจากประสบการณ์

ผู้สร้างสรรค์เป็นคนชื่นชอบสรีระผู้หญิงเป็นการส่วนตัวอยู่แล้ว ซึ่งสรีระของผู้หญิงในแต่ละลักษณะท่าทางนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุจูงใจในการกระทำท่าทางต่างๆออกมา เหตุจูงใจเหล่านั้นก็คือ อารมณ์ ความรู้สึก ความแปรปรวน ภายในจิตใจที่เกิดขึ้นมากมาย สลับปรับเปลี่ยนไปตามกาลเวลา โดยไม่สามารถที่จะกำหนดหรือควบคุมได้ ทำให้ผู้สร้างสรรค์มีแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานมากยิ่งขึ้น เพื่อสื่อให้เห็นถึงความรู้สึกที่ประทับใจของผู้สร้างสรรค์โดยผ่านทางผลงานศิลปะ

อิทธิพลจากปรัชญา

การวิจารณ์และจิตวิทยาเกี่ยวกับศิลปะ(criticism and psychology of art)แม้จิตวิทยาจะมีระเบียบวิธีที่เป็นอิสระแตกต่างกันไป แต่ก็เป็นศาสตร์ที่ถูกนำมาเชื่อมโยงกับสุนทรียศาสตร์ จิตวิทยาเกี่ยวกับศิลปะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ทางด้านศิลปะ ยกตัวอย่างเช่น การที่มนุษย์ตอบโต้และเข้ารับต่อสี เสียง เส้น รูปทรง หรือคำต่างๆและเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก

ส่วนการวิจารณ์ศิลปะจำกัดตัวของมันเองกับผลงานศิลปะโดยเฉพาะ มีการวิเคราะห์ถึงโครงสร้าง ความหมายและปัญหาต่างๆ ในงานศิลปะเปรียบเทียบกับผลงานชิ้นอื่นๆ และมีการประเมินคุณค่างานศิลปะ

ศัพท์คำว่า”สุนทรียศาสตร์”(Aesthetics)ถูกนำเสนอขึ้นมานับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1753โดยนักปรัชญาชาวเยอรมัน นามว่า Alexander Gottlieb Baumgarten โดยเขาหมายความถึงรสนิยมความรู้สึกสัมผัสในความงาม(*),แต่การศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของความงามได้รับการดำเนินการมาหลายศตวรรษแล้ว. ในอดีตนั้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่สนใจโดยบรรดานักปรัชญาทั้งหลาย นับแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา บรรดาศิลปินทั้งหลายได้มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนทัศนะของพวกเขาด้วย

อริสโตเติล (Aristotle) ได้พูดถึงเรื่อง “ศิลปะคือการเลียนแบบ” เอาไว้ด้วยเช่นกันแต่ไม่ใช่ในความหมายอย่างเดียวกันกับเพลโต (Plato) ใครคนหนึ่งสามารถที่จะเลียนแบบ “สิ่งต่างๆได้อย่างที่พวกมันควรจะเป็น และ “บางส่วนของศิลปะได้สร้างความสมบูรณ์ในสิ่งที่ธรรมชาติไม่สามารถนำมาซึ่งความสมบูรณ์แบบได้” (art party completes what nature can not bring to a finish)

ศิลปินได้แยกแยะรูปทรงออกมาจากสสารของวัตถุบางอย่างของประสบการณ์ ตัวอย่างเช่น ร่างกายของมนุษย์หรือต้นไม้จริงบนโลก และจัดการกับรูปทรงอันนั้นในสสารอีกอย่างหนึ่ง อย่างเช่น เขียนหรือวาดมันลงบนผืนผ้าใบหรือสลักขึ้นมาจากแท่งหินอ่อน ด้วยเหตุนี้การเลียนแบบจึงมิใช่เพียงแค่การลอกเลียนต้นแบบอันหนึ่งเท่านั้นและไม่ใช่สิ่งประดิษฐ์ที่เป็นสัญลักษณ์มาจากของเดิม แต่เป็นสิ่งที่ปรากฏซึ่งมีลักษณะเฉพาะมีแง่มุมอันหนึ่งของสิ่งต่างๆ และผลงานศิลปะแต่ละชิ้นคือการเลียนแบบมาจากสิ่งสากลหรือทั่วๆ ไป

จากปรัชญาของอริสโตเติล ส่งผลให้เกิดอิทธิพลทางความคิดให้แก่ผู้สร้างสรรค์ที่ว่า ศิลปะ คือ การเลียนแบบและจากประสบการณ์ความผิดหวังในความรักของผู้สร้างสรรค์จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเกิดเป็นความบันเทิงใจในการสร้างผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ โดยมีรูปแบบงานที่ได้รับอิทธิพลจาก ศิลปะลัทธิแอ็บสแตร็คที่นิยามว่าศิลปะคือสิ่งที่สร้างขึ้นโดยมนุษย์ โดยเลียนแบบจากธรรมชาติที่อ้อม การตัดทอนไปจากรูปเดิม เกิดเป็นรูปแบบงานในเชิงอัตลักษณ์ให้แก่ผู้สร้างสรรค์

บทที่ 3

การพัฒนาและการสร้างสรรค์ผลงาน

จากความบังตาใจและแนวความคิดสร้างสรรค์ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นในบทนำและบทที่ 2 ผู้สร้างสรรค์จึงได้ค้นหาแนวทางกลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ รูปแบบที่นำเสนอเป็นภาพพิมพ์ร่องลึก โดยผู้สร้างสรรค์ได้แบ่งขั้นตอนกระบวนการของการสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
2. ขั้นตอนรวบรวมความคิด ประมวลความคิด และการจัดหาภาพแบบร่าง
3. ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน
4. ขั้นตอนในการวิเคราะห์ และสรุปกระบวนการสร้างสรรค์

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

ก่อนที่จะมาเป็นผลงานศิลปะนิพนธ์ดังกล่าวนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้มีการทดลองสร้างสรรค์ ค้นคว้า หากลวิธีที่หลากหลายในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเน้นให้กลวิธีสามารถตอบรับกับแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์ ซึ่งในช่วงแรกมีความไม่ชัดเจนในเรื่องของกลวิธี การทำงาน กระบวนการคิด ในการทางาน มีปัญหาที่เกิดจากความไม่ชัดเจนของแนวความคิดและกลวิธีในการสร้างสรรค์และการพัฒนาตัวชิ้นงานในขั้นต่อไป ผู้สร้างสรรค์ต้องคอยจัดการและแก้ไขอยู่ตลอดเวลาในการศึกษาดังกล่าวผู้สร้างสรรค์ได้แบ่งออกเป็นช่วงเวลาดังต่อไปนี้ คือ การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์

ภาพประกอบที่ 9

แหล่งข้อมูลจากกรูปลายใน Internet ภาพผลงานของ (Clara Lieu)

การสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปะนิพนธ์

ผลงานชื่อ “ความพิเศษในลายเส้น”

แนวคิด ลายเส้นธรรมดา แต่มีคุณค่าในผลงานของตัวเอง

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point) ขนาด 30 x 30 เซนติเมตร

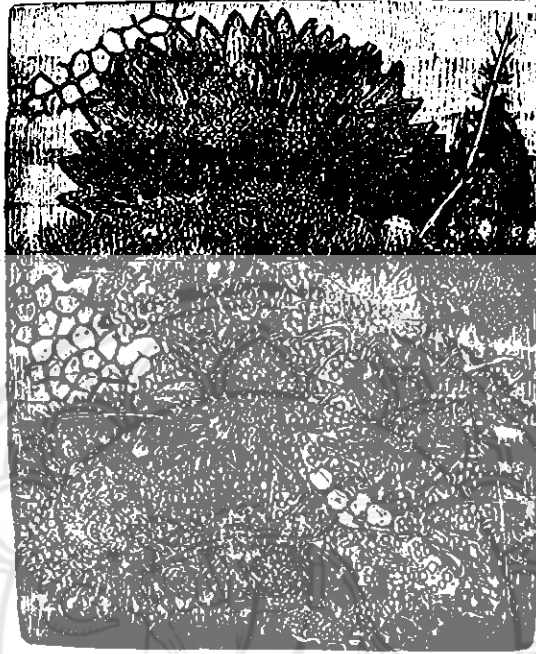
ภาพประกอบที่ 11

ผลงานชื่อ “ความพิเศษในสายเส้น”

แนวคิด เกิดจากการประทับใจในลายเส้นที่มีลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งนำมารวมกันจึงเป็นภาพที่งดงาม

กลวิธี ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Hard ground) ขนาด 14.8 x 21 เซนติเมตร

ภาพประกอบที่ 12

ผลงานชื่อ “ร่องรอยธรรมชาติ”

แนวคิด ในธรรมชาติที่ได้พบเห็นนั้นได้ทิ้งร่องรอยต่างๆไว้มากมาย ซึ่งได้แปรเปลี่ยนตามกาลเวลา

กลวิธี ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Soft ground) ขนาด 14.8-x-21 เซนติเมตร

๕๖ Aquatint กวีวี ภาวิณี ๒๕๖๕

ภาพประกอบที่ 13

ผลงานชื่อ “ความพิเศษในลายเส้น”

แนวคิด เกิดจากความประทับใจในลายเส้น ซึ่งสามารถสร้างเป็นผลงานได้อย่างสวยงาม

กลวิธี ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Aquatint) ขนาด 14.8 x 21 เซนติเมตร

Soft ground, Hard ground, Aquatint

ภาพประกอบที่ 14

ผลงานชื่อ “ร่องรอยรุ่มเร้าอารมณ์”

แนวคิด ความระเอียดของลายเส้นที่ผสมผสานกันอย่างลงตัว ช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับผลงาน

กลวิธี ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Soft ground , Hard ground , Aquatint)

ขนาด 17 x 29 เซนติเมตร

ภาพประกอบที่ 15

ผลงานชื่อ ร่องรอยอารยธรรมของชนเผ่า

แนวคิด มีความประทับใจในกลุ่มของชนเผ่า ซึ่งมีความงดงามในเครื่องประดับที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน

กลวิธี ภาพพิมพ์โลหะร่องลึก (Soft ground , Hard ground , Aquatint)

ขนาด 29.7 x 42 เซนติเมตร

การวิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรคก่อนศิลปะนิพนธ์ แบ่งออกได้ดังนี้ เนื้อหา รูปทรง และหลักจัดองค์ประกอบ

ศิลปะ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ความรู้สึก ความคิด หรือความงาม จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบที่สำคัญมีอยู่ 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งได้แก่โครงสร้างทางวัตถุที่มองเห็นได้ว่าองค์ประกอบส่วนแรกว่า รูปทรง หรือองค์ประกอบทางรูปธรรมและส่วนหลังเรียกว่า เนื้อหา หรือองค์ประกอบทางนามธรรม ดังนั้นองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างหลักของทางศิลปะ ก็คือ รูปทรงและเนื้อหา

ส่วนเนื้อหา

- 1.1 เรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้เรื่องหรือจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานมาจากความแปรปรวนของสภาวะจิตใจที่อยู่ข้างใน โดยเป็นอารมณ์ความรู้สึกที่ยากที่จะเข้าถึง
- 1.2 แนวเรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้นำเรื่องราวของอารมณ์ คือ อารมณ์ความแปรปรวน เช่น ความเกลียด ความโกรธ ความบ้ำคลั่ง ซึ่งเป็นอารมณ์ที่ทุกคนมีอยู่ลึกๆข้างใน มาสร้างสรรค์และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน โดยมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายของอารมณ์แปรปรวน คือ ใช้สระระของผู้หญิงมาเป็นตัวกลางสื่อ เพราะ ผู้หญิงมีหลากหลายอารมณ์ เข้าใจยาก และยากที่ยังถึง
- 1.3 เนื้อหา ผู้สร้างสรรค์แบ่งออกเป็น เนื้อหาภายนอกและเนื้อหาภายใน
  - ก. เนื้อหาภายนอก ผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะกึ่งนามธรรมเชิงสัญลักษณ์ และคตินิยมแบบจินตนิยม (Romantic) โดยใช้รูปทรงสระระของผู้หญิง เพื่อใช้สัญลักษณ์สื่อความหมายแทนความแปรปรวนภายในจิตใจของมนุษย์
  - ข. เนื้อหาภายใน ผู้สร้างสรรค์ใช้ทัศนธาตุได้แก่ สี น้ำหนัก พื้นผิว ที่ว่าง และเส้น ซึ่งทัศนธาตุเหล่านี้จะเป็นส่วนประกอบที่ทำให้ผลงานเกิดเอกภาพและความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ซึ่งในผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นจะเน้นเนื้อหาผสมเรื่องราว เป็นเนื้อหาที่เป็นผลจากการผสมระหว่างผู้สร้างสรรค์กับเนื้อเรื่อง ในส่วนผู้สร้างสรรค์จะผสมความรู้สึกส่วนตัวเข้าไปในเรื่อง และเนื้อหาเรื่องราวในชีวิตประจำวันของผู้สร้างสรรค์ โดยมีสระระของผู้หญิง นำมาสร้างสรรค์ให้เกิดเป็นเอกภาพและความกลมกลืนของผลงาน

ส่วนรูปทรง

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชื่อ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง ได้ใช้กลวิธีกระบวนการภาพพิมพ์ร่องลึกแบบเสมือนจริง เช่น รูปร่างของผู้หญิง

ทัศนธาตุ จากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชื่อ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง ผู้สร้างสรรค์วิเคราะห์ตามความสำคัญที่ผู้สร้างสรรค์สามารถเห็นจริงในผลงานได้ดังนี้

1.1 สีและน้ำหนัก ผู้สร้างสรรค์ใช้แห่งหลักชุดเพทเหล็กด้วยการกำหนดน้ำหนักมือเอง โดยการใช้สีโมโนโทน ซึ่งได้แก่ สีขาว สีเทา สีดำ ในการเลือกสีเช่นนี้ ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีที่แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับอารมณ์ตามหลักจิตวิทยาของสี ที่มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกแสดงถึงความแปรปรวนภายในจิตใจ เช่น

สีขาว แสดงถึงความรู้สึกสว่าง เบา และความรู้สึกในแง่ดี เช่น ความบริสุทธิ์ สะอาด ไร้ เดียงสา สื่อถึงความจริง และความใหม่สะอาด

สีเทา แสดงถึงความรู้สึกถึงกาลเก่าแก่ มีอายุ และความหม่นหมอง โศกเศร้า และวังเวง

สีดำ แสดงถึงความรู้สึกที่บดบัง หนักแน่น ความขึงขัง ความเศร้าโศก ความตาย ความลึกลับมืดมน และความน่ากลัว ฯลฯ

กล่าวสรุปโดยคือ ผู้สร้างสรรค์ใช้สีในการสร้างรูปทรงกับพื้นที่ว่าง และน้ำหนักเพื่อสร้างความประสานกลมกลืนสร้างมิติใกล้ไกลให้แก่ภาพ

- 1.1 พื้นผิว ผู้สร้างสรรค์ใช้พื้นผิวลักษณะเลียนแบบจากผิวจริงของการกระทำที่รุนแรง ได้แก่ การชูด เจาะ ชีดช่วน โดยที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งทำให้เกิดมิติแก่ภาพ
- 1.2 ที่ว่าง ผู้สร้างสรรค์ใช้ที่ว่างแบบ 2 มิติ ที่มีความกว้างความยาว โดยใช้น้ำหนักอ่อนแก่ของสีและความชัดของเส้นรูปทรง ทำให้เกิดระยะหน้า – หลัง ดูแล้วมีความรู้สึกเหมือนมีอากาศไหลผ่านรูปทรงภายในภาพทำให้ภาพดูไม่อึดอัด
- 1.3 เส้นและทิศทาง ผู้สร้างสรรค์ใช้เส้นโครงสร้างที่เกิดจากทัศนธาตุเป็นเส้นตั้งมีทิศทางในแนวตั้งแสดงถึงความเชื่อตรง มั่นคง เด็ดเดี่ยว และประสานกันด้วยเส้นโครงสร้างของรูปทรงอื่นๆมีทิศทางในแนวเฉียงเพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหว

หลักการจัดองค์ประกอบศิลปะ

ในการสร้างสรรค์ผลงานก่อนศิลปินพันธ์ ผู้สร้างสรรค์ใช้เอกภาพของรูปร่าง รูปทรงเพื่อให้มีจุดเด่น ใช้ความสมดุลของขนาด เพื่อให้ภาพมีความเท่าเทียมกันไม่หนักไปข้างใดข้างหนึ่ง และใช้จังหวะลีลาของเส้นมาจัดวาง ผสมผสานกันเกิดเป็นความเคลื่อนไหวในงานสร้างสรรค์นี้

1. ขั้นตอนการศึกษาข้อมูลผลงานศิลปินพันธ์

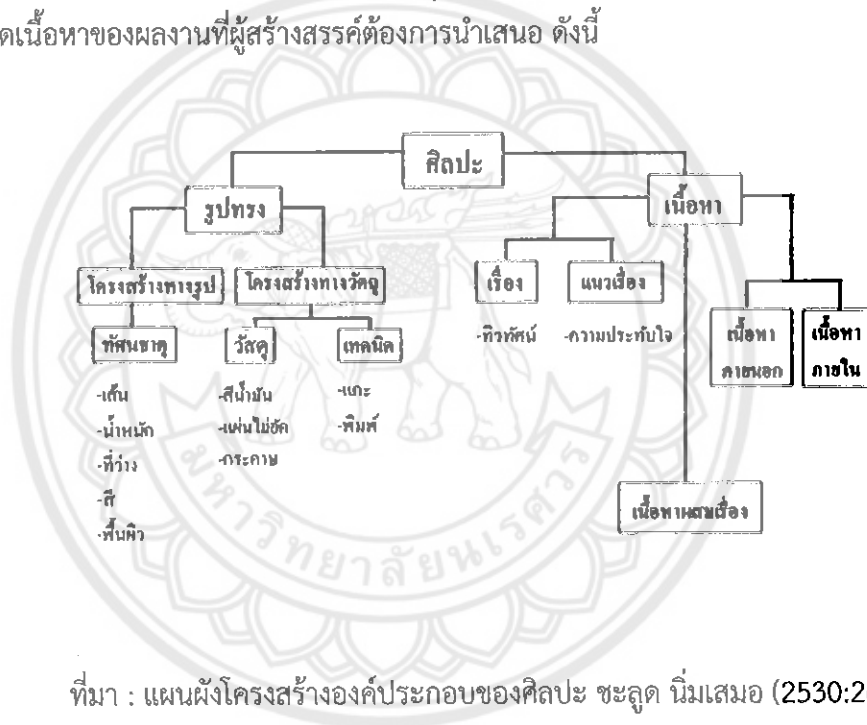
ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาข้อมูลต่างๆทั้งที่เป็นเอกสาร ภาพผลงานศิลปะ อันเป็นปัจจัยหนึ่งต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจากแหล่งข้อมูลที่มีอยู่จริงในชีวิตประจำวัน ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และข้อมูลจากหนังสือตำราต่างๆ โดยแหล่งข้อมูลที่ผู้สร้างสรรค์ศึกษาประกอบด้วยข้อมูลส่วนที่เป็นนามธรรม

ข้อมูลส่วนนามธรรม ได้แก่ข้อมูลที่ได้รับจากประสบการณ์ตรง เป็นผลงานจากความรู้สึกที่ประทับใจในสรีระผู้หญิง อารมณ์ และความแปรปรวนภายในจิตใจที่ไม่มีใครสามารถรับรู้ และเข้าถึงได้

ในส่วนของแนวเรื่องศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ คืออารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ของผู้สร้างสรรค์เอง ได้รับความบันดาลใจจากความใกล้ชิด จากการสัมผัสความทุกข์ เศร้า เก็บกด เครียด เฉยชา ที่มีอยู่ภายในจิตใจของผู้สร้างสรรค์ สิ่งทีกล่าวมาข้างต้นได้สั่งสมเป็นประสบการณ์ ความบันดาลใจที่ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้นำความรู้สึกประทับใจของสรีระผู้หญิง อารมณ์ และความแปรปรวนภายในจิตใจ นำมาวิเคราะห์และสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ

2. ขั้นตอนการรวบรวมความคิด การวิเคราะห์ ประมวลความคิด และการจัดทำแบบร่าง

ผู้สร้างสรรค์ได้นำข้อมูลจากการศึกษา และประสบการณ์มาประมวลและกำหนดรูปแบบของผลงานรูปแบบในการสรรค์เป็นการรวมเอาทัศนธาตุ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของศิลปะมาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดเนื้อหาของผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ ดังนี้

ที่มา : แผนผังโครงสร้างองค์ประกอบของศิลปะ ชะลูด นิมเสมอ (2530:26)

เนื้อหา (Content) คือ เรื่องราวจะมีลักษณะกึ่งนามธรรม ซึ่งเนื้อหาที่ถ่ายทอดออกมานั้นสามารถสื่อถึงความรู้สึกได้ในทางบวก เนื่องด้วยผลงานที่ปรากฏนั้นถูกสร้างสรรค์ขึ้นโดยการใช้สีเส้นที่หลากหลาย มีความสดใส สวยงาม น่าหลงใหล ชวนมอง เนื้อหาอาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เนื้อหาภายในซึ่งเป็นเนื้อหาที่เกิดจากผสมผสานกันของเส้นเพื่อเกิดเป็นความเคลื่อนไหว มีจังหวะลีลา มีความสมดุลของภาพ และเกิดเป็นเอกภาพของทัศนธาตุ เป็นเนื้อหารูปทรงโดยตรง และเนื้อหากายนอกซึ่งจะมีเฉพาะในศิลปะแบบรูปธรรมที่มีเรื่องราวของตัวเอง

ในผลงานของผู้สร้างสรรค์จะเน้นเนื้อหาผสมเรื่องที่เป็นผลงานจากการผสมผสานกันระหว่างแสง สี และรูปทรงที่เห็นได้จริงในธรรมชาติกับการแปรค่าทางความคิดโดยมีการตัดทอนจากเป็นจริงเพื่อเป็นการนำเสนอผลงานในรูปแบบใหม่

รูปทรง (Form) คือ สิ่งที่มองเห็นได้ในทัศนศิลป์ สร้างขึ้นด้วยการประสานกันของทัศนธาตุอย่างมีเอกภาพ

ทัศนธาตุ (Visual Element) คือ ส่วนสำคัญที่รวมกันเป็นรูปร่างของสิ่งทั้งหลายตามที่ตามองเห็น สำหรับผลงานนี้ผู้สร้างสรรค์ได้นำทัศนธาตุที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการสร้างสรรค์ ดังนี้

1. สี คือ ลักษณะความเข้มของแสงที่ปรากฏแก่สายตาให้เห็นเป็นสี โดยผ่านกระบวนการรับรู้ด้วยตา มองจะรับข้อมูลจากตา โดยที่ตาได้ผ่านกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลพลังงานแสงมาแล้วผ่านประสาท สัมผัส

การมองเห็น ผ่านศูนย์สับเปลี่ยนในสมองไปสู่ศูนย์การมองเห็นภาพ การสร้างภาพ หรือ การมองเห็นก็คือ การที่ข้อมูลได้ผ่านการวิเคราะห์แยกแยะให้เรารับรู้ถึงสรรพสิ่งรอบตัว สีจัดเป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุด ซึ่งหน้าที่ของสีในผลงานของผู้สร้างสรรค์ คือ เป็นจุดเด่นของเรื่องที่ใช้มานำเสนอ สร้างความรู้สึกให้กับภาพต่อผู้ดู ให้มีความรู้สึกได้ถึงความแปรปรวนภายในจิตใจ และทำให้เกิดน้ำหนัก ระยะเวลาไกลไกล สร้างมิติของภาพ

ในการสร้างสรรค์ผลงานนี้ จะเน้นสีโทนโมโนโครม มองแล้วให้ความรู้สึกในด้านลบ ด้วยวรรณะของสีภาพรวมของผลงานนั้นจะผสมผสานกันให้เกิดแสงเงา ให้ดูน่าสนใจ และมีจังหวะการเคลื่อนไหวตามรูปทรง ซึ่งนั่นคือจุดเด่นที่ต้องการนำเสนอ

2. น้ำหนัก คือ ความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่าง ในการสร้างสรรค์ผลงานผู้สร้างสรรค์จะไล่ระดับน้ำหนักจากอ่อนสุดไปเข้มสุดเพื่อทำให้เกิดมิติ เกิดระยะเวลาไกลไกลในการมองเห็น และยังสามารถเห็นภาพที่มีการซ้อนทับกัน ทำให้ดูกลมกลืนหรือตัดกันได้

3. พื้นผิว คือ ลักษณะของบริเวณผิวหน้าของสิ่งต่างๆ ที่เมื่อสัมผัสแล้วสามารถรับรู้ได้ว่ามีลักษณะอย่างไร คือรู้ว่า ขรุขระ เรียบ ด้าน เนียน สาก เป็นต้น สำหรับผลงานที่นำเสนอจะเป็นพื้นผิวที่สัมผัสได้ด้วยสายตา เป็นสร้างพื้นผิวลวงตาให้สัมผัสได้ด้วยกรมองเห็นเท่านั้น

4. ที่ว่าง คือ ในผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นที่ว่างเกิดจากค่าน้ำหนักของสี เป็นที่ว่างแบบลวงตาที่มองด้วยตาแล้วมีความรู้สึกว่าเป็นพื้นที่ว่างมีแสงเงาส่องผ่านเกิดเป็นระยะของภาพ ให้ความรู้สึกเหมือนว่ามีอากาศ มีการเคลื่อนไหว ไม่อึดอัด

5. เส้น คือ ผลงานนี้สร้างสรรค์โดยใช้เส้นตรงแนวตั้งเรียงเส้นกันตามรูปทรง ทั้งภาพจะมีการใช้เส้นที่กระจายไม่เท่ากัน หรือเรียกว่าการซ้ำทั้งนี้จะถูกประสานกันด้วยค่าน้ำหนักของสีในระดับที่แตกต่างกัน

รูปทรงในส่วนประกอบทางวัตถุ แบ่งออกเป็น วัสดุ และวิธีการ

1.วัสดุอุปกรณ์ (Material) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์ใช้วัสดุอุปกรณ์เฉพาะของกลวิธีภาพพิมพ์ คือ

แผ่นอะคริลิก แท่งเหล็ก น้ำมันสน ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด หนังสือพิมพ์ กระดาษลอกลาย กระดาษร้อยปอนด์ หมึกพิมพ์ แท่นพิมพ์

1.1 แผ่นอะคริลิก เป็นผลิตภัณฑ์พอลิเมอร์ที่ถูกนำมาใช้งานอย่างกว้างขวางในภาคอุตสาหกรรม สำหรับเป็นสารตั้งต้นในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆส่งจำหน่ายแก่ภาคครัวเรือน หรือภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งในรูปอะคริลิกเหลวสำหรับภาคอุตสาหกรรม และแผ่นอะคริลิกหรือพลาสติกอะคริลิกสำหรับงานในด้านต่างๆ

1.2 แท่งเหล็ก เป็นอุปกรณ์อีกอย่างหนึ่งที่ต้องใช้ด้วยความระมัดระวังเป็นพิเศษ ใช้สำหรับขูดแผ่นอะคริลิกให้เกิดร่องรอยตามที่ต้องการ เนื่องจากแท่งเหล็กที่ใช้นั้นค่อนข้างที่จะมีลักษณะที่แหลมคม ถ้าไม่ใช้อย่างระมัดระวังอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้

1.3 น้ำมันสน เป็นสารซึ่งเกิดจากการสกัดจากต้นสน โดยเป็นสารประกอบพวกไฮโดรคาร์บอน น้ำมันสนมักจะได้รับการนำไปใช้ในการผสมสีน้ำมัน เรียกว่าเป็นสิ่งจำเป็นของช่างทาสีช่างเขียนภาพ น้ำมันระเหยง่ายที่ได้จากการกลั่นยางสนเขา น้ำมันสนมีลักษณะที่โปร่งใส เกือบเป็นของเหลวไม่มีสี หรือมีสีน้ำเล็กน้อย

1.4 หนังสือพิมพ์ ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้หนังสือพิมพ์นำมาเช็ดทำความสะอาดหมึกที่ตกค้างบนแผ่นอะคริลิก

1.5 กระดาษลอกลาย ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้กระดาษลอกลายในการเก็บรายละเอียดชิ้นงานให้เรียบร้อยก่อนเข้าแท่นพิมพ์

1.6 กระดาษร้อยปอนด์ ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้กระดาษร้อยปอนด์ที่ติดหมึกภาพพิมพ์ได้ดีมาใช้ในงานครั้งนี้ โดยนำไปผ่านน้ำ เพื่อให้น้ำซึมผ่านเข้าไปในตัวกระดาษ ซึ่งจะทำให้กระดาษติดหมึกได้ดี

1.7 หมึกพิมพ์ ผู้สร้างสรรค์เลือกหมึกพิมพ์มาใช้ในผลงาน ซึ่งมีเนื้อสีที่ค่อนข้างหนา มีความเหนียว และมีความยืดหยุ่นในระดับที่ดีทีเดียว

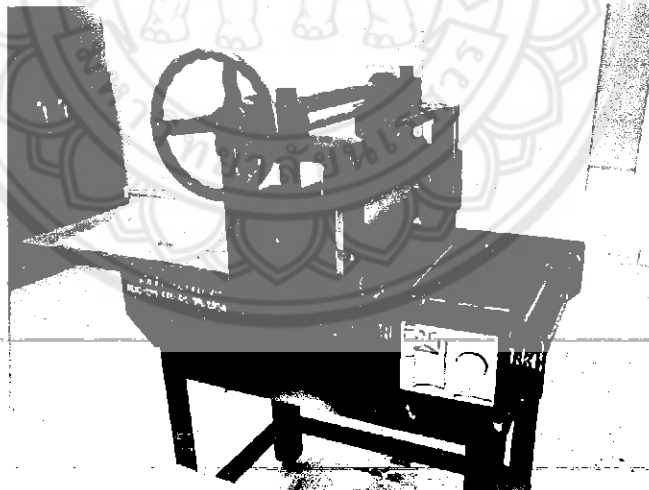
1.8 แท่นพิมพ์ ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้แท่นพิมพ์ไว้สำหรับพิมพ์งาน ซึ่งทำจากเหล็กมีความแข็งแรง คงทน สามารถทำให้ผลงานออกมาได้ดี

1.9 ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด ผู้สร้างสรรค์เลือกมาใช้ในการร่างภาพก่อนที่จะขูดลงบนแผ่นอะคริลิก

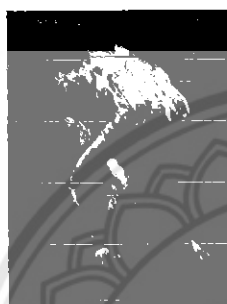
ภาพประกอบที่ 16 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

แท่นพิมพ์ ใช้พิมพ์งาน เพราะแท่นมีน้ำหนักที่มาก จะทำให้สีที่พิมพ์ออกมาเท่ากันทั้งหมด ไม่มีจุดบอดหรือจุดเสีย นอกเสียจากจะตีสีลงแม่พิมพ์ไม่ดี

ภาพประกอบที่ 17 แท่นพิมพ์

2.วิธีการ ผู้สร้างสรรค์ใช้กลวิธีในการสร้างสรรค์ ดังนี้

ข้อมูลภาพ 1

ข้อมูลภาพ 2

รวบรวมข้อมูลภาพถ่าย

ข้อมูลภาพ 3

ข้อมูลภาพ 4

จัดทำภาพแบบร่าง
(Sketch)

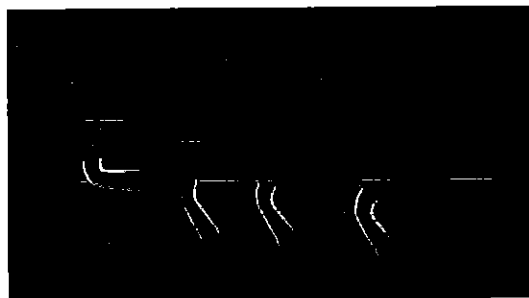

ภาพแบบร่าง (Sketch) 1

ภาพแบบร่าง (Sketch) 2

ภาพแบบร่าง (Sketch) 3

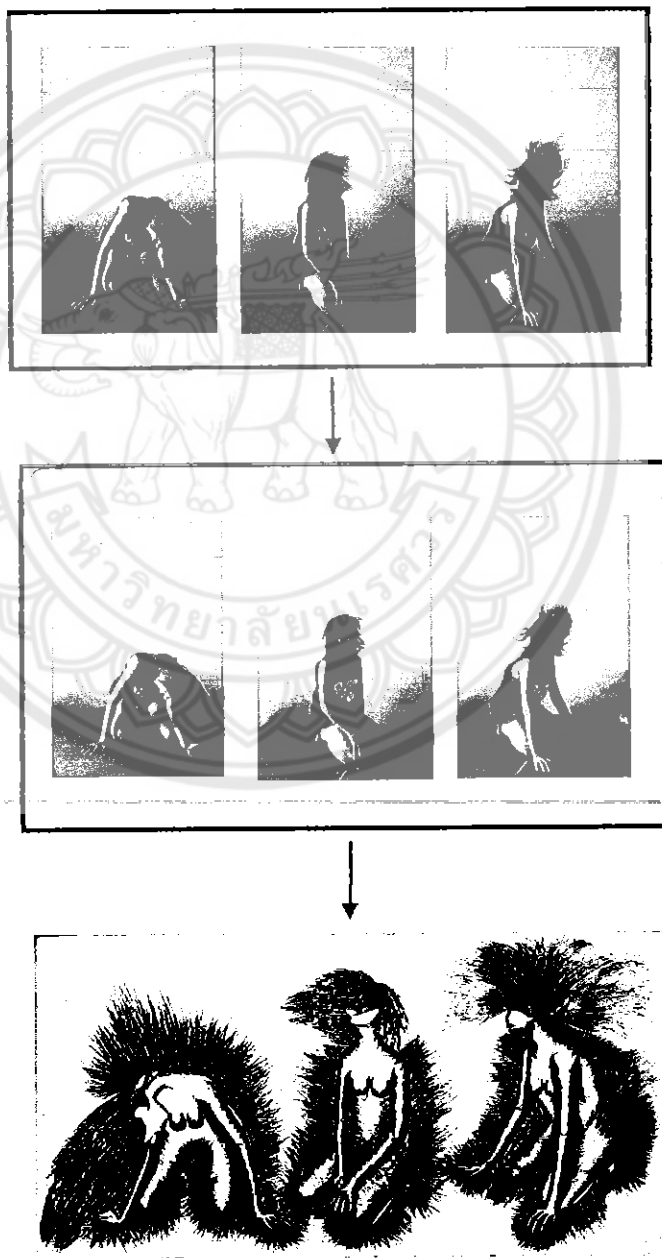

ภาพแบบร่าง (Sketch) 4 ขึ้น

ขั้นตอนการทำภาพแบบร่าง โดยเริ่มจากการนำภาพถ่ายมาปรับสี ด้วยโปรแกรม Photoshop แล้วทำการร่างแบบโดยเริ่มจากการถ่ายรูปที่ต้องการ แล้วนำมาปรับสีภาพให้เป็นขาวดำ เพื่อให้มองเห็นแสงเงาได้อย่างชัดเจน และตัดต่อภาพเพื่อเพิ่มมุมมองที่กว้างขึ้น

จากสาระที่ได้กล่าวมาข้างต้นผู้สร้างสรรค์จะขอยกตัวอย่างเพื่อให้เห็นถึงขั้นตอนและกระบวนการสร้างภาพร่าง ดังนี้

ตัวอย่างภาพแบบร่างที่ 1

ภาพประกอบที่ 18 ภาพแบบร่างศิลปะนิพนธ์ภาพที่ 1

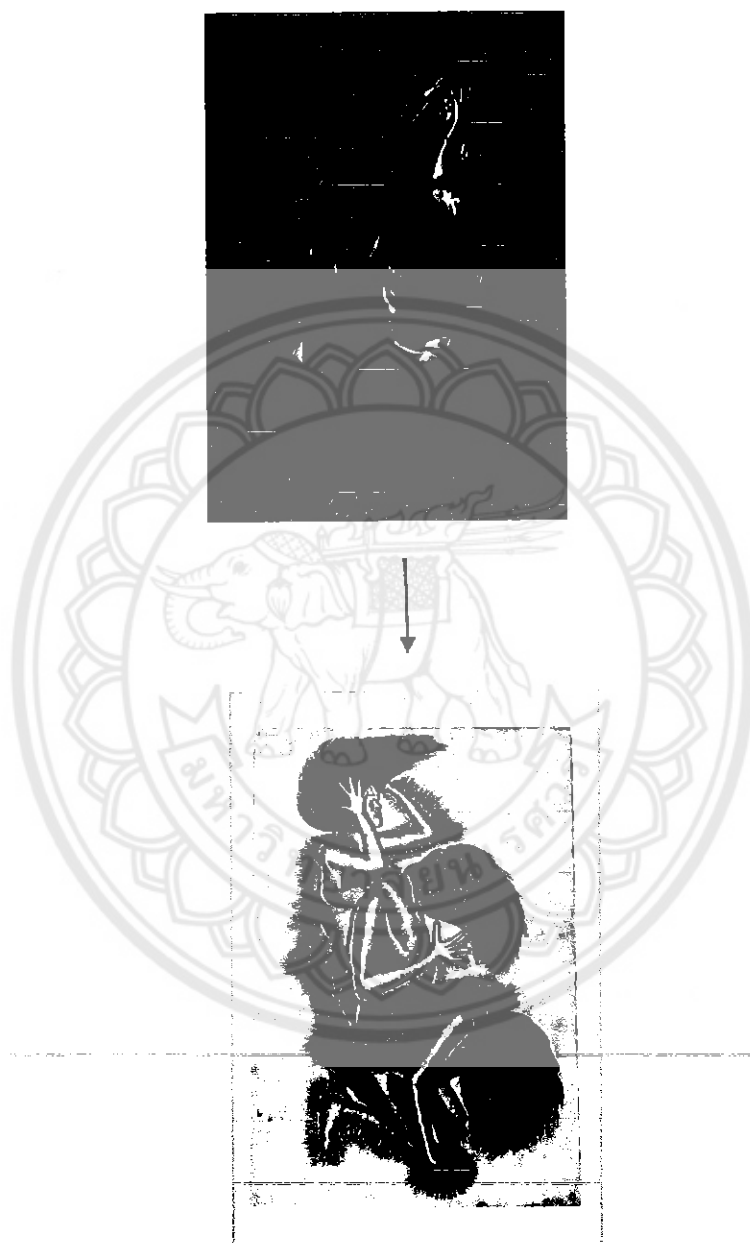
ตัวอย่างภาพแบบร่างที่ 2

ภาพประกอบที่ 19 ภาพร่างศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2

ตัวอย่างภาพแบบร่างที่ 3

ภาพประกอบที่ 20 ภาพแบบร่างศิลปินพันธ์ภาพที่ 3

ตัวอย่างภาพแบบร่างที่ 4

ภาพประกอบที่ 21 ภาพแบบร่างศิลปนิพนธ์ภาพที่ 4

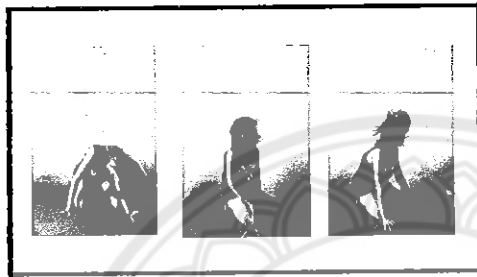
จากกระบวนการพัฒนาภาพร่างก่อนนำมาขยายผลงานนั้นจะเห็นว่าผู้สร้างสรรค์จะนำเอา สรีระของผู้หญิงมาใช้เป็นโครงสร้างของการนำเสนอความแปรปรวนต่างๆ นำภาพที่แปรค่าสีเป็นขาว ดำ โดยผ่านโปรแกรม Photoshop นั่นคือการตัดทอนความเป็นจริงลงส่วนหนึ่ง ผู้ชมงานศิลปะ ประเภทหนึ่งจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานแบบกึ่งนามธรรมด้วยคุณค่าของงาน จะเน้นโครงสร้างองค์ประกอบสีที่แปลกน่าสนใจ และแนวความคิดหลายด้าน หลายทางที่ผู้ชมต้อง จินตนาการด้วย

ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

1. เริ่มสร้างภาพแบบร่าง (sketch) โดยเริ่มจากนำภาพถ่ายจริงมาปรับค่าสีเป็นโทนโมโนโครม ซึ่งใช้โปรแกรม Photoshop ในการทำ

2. ลงมือขีดแผ่นอะคริลิกด้วยแท่งเหล็ก ตามแบบที่ร่างเอาไว้

ภาพประกอบที่ 23

3. เมื่อขีดแผ่นอะคริลิกเรียบร้อยแล้วให้นำมาหุ้มมาเริ่มอุดสีลงบนแผ่นอะคริลิก

ภาพประกอบที่ 24

4. จากนั้นนำแม่พิมพ์ที่เซ็ดเสร็จแล้วไปวางบนแท่นพิมพ์

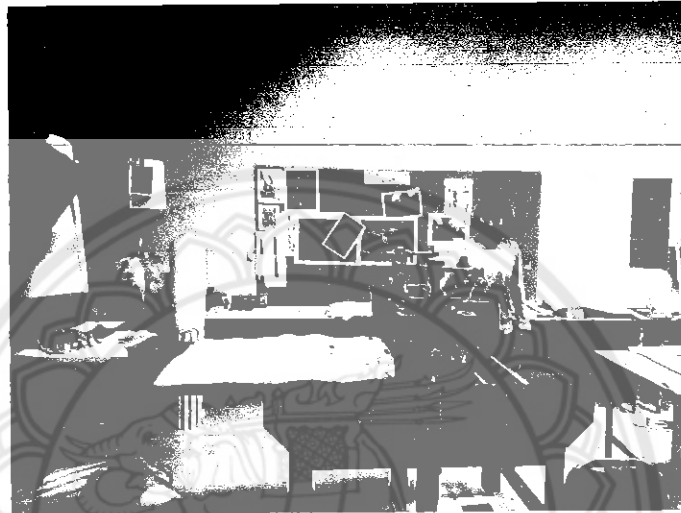
ภาพประกอบที่ 25

5. นำกระดาษที่แช่น้ำไว้มาวางทับกับแม่พิมพ์ที่วางบนแท่นพิมพ์ ตั้งค่าแทนพิมพ์ให้เท่ากับงาน

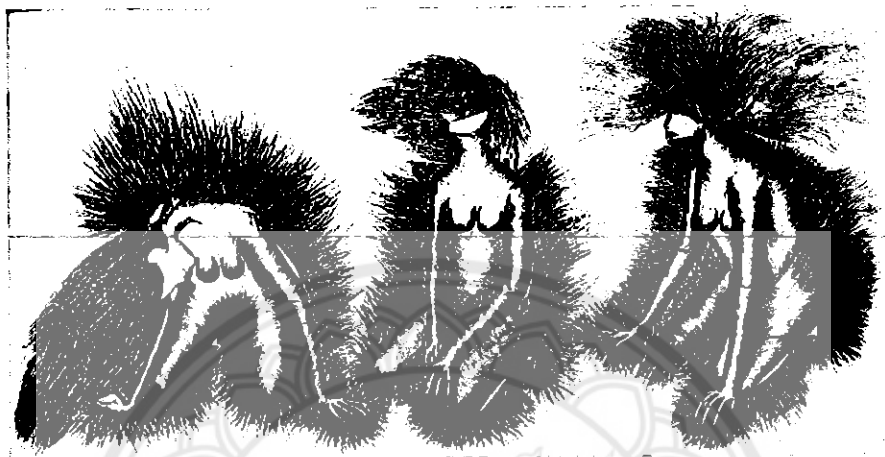
ภาพประกอบที่ 26

6. หมุนแท่นพิมพ์ การหมุนแท่นพิมพ์ห้ามหยุดเด็ดขาด ไม่ว่าจะแน่นมากแค่ไหนก็ต้องหมุนไปให้ได้ มิฉะนั้นงานที่ออกมาจะมีระดับความเข้มของสีไม่สม่ำเสมอ ต้องเช็คการตั้งค่าของแท่นพิมพ์ทุกครั้ง ก่อนทำงานหมุนแท่น

ภาพประกอบที่ 27

7. เมื่อหมุนเสร็จแล้วก็นำกระดาษออกจากแม่พิมพ์ ถ้าได้ตามที่ต้องการเป็นอันเสร็จสมบูรณ์

ภาพประกอบที่ 28

ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์ ภาพที่ 1

ชื่อภาพ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง

ขนาด 60 x 30 เซนติเมตร

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point)

ภาพประกอบที่ 29

ผลงานศิลปะนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์ ภาพที่ 2

ชื่อภาพ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง No.2

ขนาด 50 x 50 เซนติเมตร

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point)

ภาพประกอบที่ 30

ผลงานศิลปะนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์ ภาพที่ 3

ชื่อภาพ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง No.3

ขนาด 85 x 50 เซนติเมตร

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point)

ภาพประกอบที่ 31

ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์ ภาพที่ 4

ชื่อภาพ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง

ขนาด 85 x 50

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point)

สรุปปัญหาและอุปสรรคจากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

1. เนื่องจากสีโทนมโคมค่อนข้างจะคุมยาก ผู้สร้างสรรค์จึงแก้ปัญหาด้วยการลงน้ำหนักมือที่การขีด เพื่อให้สีหลักดันกันให้เกิดแสงเงา
2. กระดาษที่แช่น้ำค่อนข้างจะควบคุมยาก ในการวางทับลงบนแม่พิมพ์ ผู้สร้างสรรค์จึงแก้ปัญหาด้วยการมาร์คตำแหน่งของขอบกระดาษให้พอดีกับงาน เพื่อให้ผลงานออกมาอย่างสมบูรณ์แบบ

จากการปฏิบัติงานทำให้เราได้เจอปัญหาหลายอย่างที่เกิดขึ้น จึงทำให้เราได้เรียนรู้และรู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าแม้ว่าจะมีการวางแผนไว้แล้ว ทุกอย่างล้วนแล้วแต่เป็นประสบการณ์ในการทำงานที่ดี ช่วยให้ผู้สร้างสรรค์มีการคิดอย่างเป็นระบบและมีการวางแผนการทำงานที่ดีขึ้น

บทที่ 4

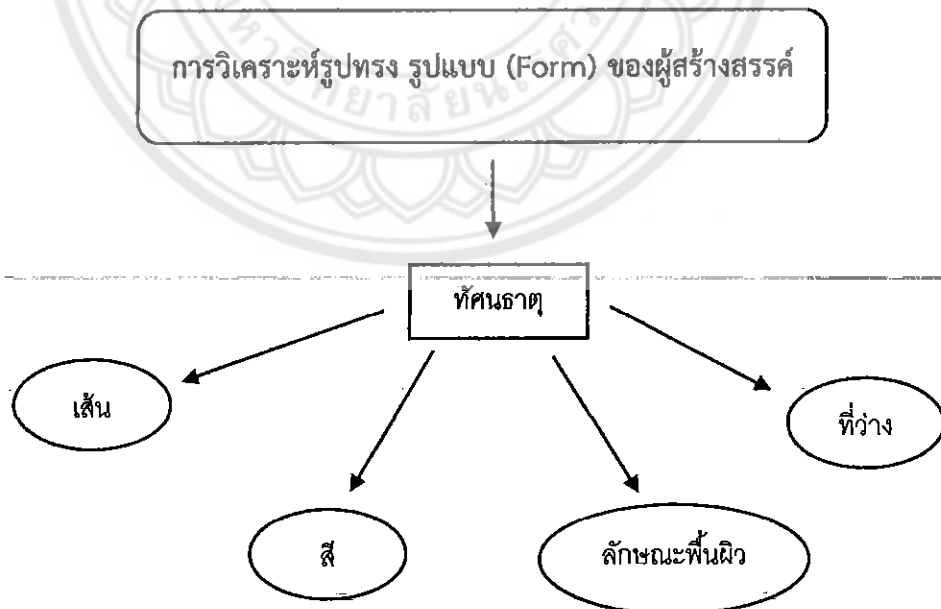
การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานศิลปะ

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างสรรค์งานศิลปะ เนื่องด้วยเป็นการอธิบายให้บุคคลอื่นเกิดการเรียนรู้ สามารถเข้าใจถึงความหมายและขั้นตอนกระบวนการ กลวิธี และคุณค่าทางสุนทรียภาพผลงานการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ตั้งแต่ขั้นแรกตามลำดับ จนถึงสิ้นสุดการสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

สำหรับการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานการสร้างสรรค์ดังกล่าวนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดแนวทางหลักการวิเคราะห์ โดยยึดกระบวนการของการสร้างสรรค์ศิลปะของชูลูด นิมเสมอ ที่กล่าวว่า กระบวนการสร้างสรรค์มีจุดเริ่มต้น มีการพัฒนา และมีที่สิ้นสุด เป็นขั้นตอนสอดคล้องต่อเนื่องกัน (ชูลูด นิมเสมอ, 2531 : 324) ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้มีการพัฒนา กำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ (Form)

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” นั้น ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ทัศนธาตุและกำหนดวิธีการเป็นภาพแผนผังดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 32 ภาพแผนผังการวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ (Form) ของผู้สร้างสรรค์

2. การวิเคราะห์เนื้อหา

- เรื่อง แนวเรื่อง
- เนื้อหาภายนอก
- เนื้อหาภายใน

การวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 33 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์ ภาพที่ 1

ชื่อภาพ “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง”

ขนาด 60 x 30 เซนติเมตร

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point)

การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

การวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ (Form)

ทัศนธาตุ

เส้น (Line) เส้นเป็นส่วนประกอบของทัศนธาตุที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานศิลปะ เพื่อใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยลักษณะต่างๆของเส้นแต่ละชนิด ที่เลือกนำมาใช้นั้นจะให้อารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป

— เส้นตั้ง ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้เส้นตั้งเป็นจุดเด่น ซึ่งได้แก่ ผู้หญิง ในลักษณะท่าทางต่างๆ เนื่องจากเป็นเส้นที่มีลักษณะมั่นคงแข็งแรง จึงทำให้ผลงานมีความโดดเด่นนั่นเอง

— เส้นนอน เนื่องจากเส้นนอนเป็นเส้นที่แสดงออกถึงความสงบและผ่อนคลาย ผู้สร้างจึงนำมาใช้ในบางจุด เพื่อให้ความรู้สึกราบเรียบ และผ่อนคลายมากขึ้น

— เส้นเฉียง เส้นเฉียงหรือเส้นทแยง แสดงออกถึงความมีชีวิต ความกระตือรือร้น แต่ในขณะเดียวกันก็อาจให้ความรู้สึกขัดแย้งและไม่มั่นคงอีกด้วย ผู้สร้างสรรค์จึงนำเส้นเฉียงมาใช้กับผลงานเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้ผลงานเกิดเอกภาพมากขึ้น

ภาพประกอบที่ 34 ภาพการวิเคราะห์เส้น

สี (Colors) ในผลงานของผู้สร้างสรรคนั้นสีเป็นทัศนธาตุที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของวิตกกังวล ความแปรปรวน ความปั่นป่วน ความเครียด ความกดดัน ที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะสื่อสารถึงเรื่องราวความแปรปรวนภายในจิตใจ มีความกดดันอยู่ลึกๆภายใน

ในศิลปนิพนธ์ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ซึ่งที่ผู้สร้างสรรค์เลือกสีที่โมโนโคมมาสร้างสรรค์ผลงาน เพราะสีโมโนโคม เป็นส่วนที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ดีจากการมองเห็นน้ำหนัก แสงเงาอย่างชัดเจน

ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้สีโมโนโคม ได้แก่ สีขาว สีเทา สีดำ เป็นต้น เพื่อให้เข้ากับรูปแบบเนื้อหาที่ต้องการสื่อถึงความแปรปรวนและความกดดัน ซึ่งเป็นโทนสีที่มองแล้วสร้างอารมณ์กับผลงานได้เป็นอย่างดี

ภาพประกอบที่ 35 ภาพโครงสร้างสีโมโน

โดยภายในผลงานเลือกใช้สีที่มีน้ำหนักอ่อน – แก่ เพื่อทำให้เกิดระยะและมิติมากขึ้น

- สีขาว ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีขาว เพื่อให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ ความเรียบง่าย ความสะอาด
- สีเทา ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีเทา เพื่อให้ความรู้สึก ปลอดภัย เจ็บครีမ် ถ่อมตัว
- สีดำ ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีดำ เพื่อให้ความรู้สึก ความเศร้า ความกลัว ลึกลับ ความกลัว

ลักษณะพื้นผิว (Texture) ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ลักษณะพื้นผิวของวัสดุเลียนแบบร่องรอยจากธรรมชาติ เช่น ร่องรอยการขูด การกระฉาก อย่างรุนแรง

ภาพประกอบที่ 36

ภาพแสดงลักษณะพื้นผิวในงานสร้างสรรค์

ที่ว่าง (Space) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นที่ว่างเกิดจากการเลือกใช้สีและน้ำหนักแตกต่างกัน ทำให้เกิดมิติ มีระยะหน้า - หลัง ทำให้รูปทรงภายในภาพรู้สึกไม่อึดอัดจนเกินไป

ภาพประกอบที่ 37 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ (Unity)

เอกภาพของการแสดงออก

สำหรับงานศิลปะนิพนธ์ขั้นที่ 1 สื่อถึงความประทับใจในสรีระของผู้หญิง อารมณ์ และความแปรปรวนภายในจิตใจ

เอกภาพของรูปทรง

คือ การรวมตัวกันอย่างมีคุณภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่งที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ออกมา เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ศิลปินใช้เป็นสื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ใช้หลักของเอกภาพ ดังนี้

- กฎเกณฑ์ของการประสาน (Transition) คือ การทำให้เกิดความกลมกลืน ให้สิ่งต่างๆ เข้ากันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งๆ ที่เหมือนกันเข้าด้วยกันการประสานมีอยู่ 2 วิธี คือ

2.1 การเป็นตัวกลาง (Transition) คือ การทำสิ่งที่ขัดแย้งกันให้กลมกลืนกัน ด้วยการเป็นตัวกลางเข้าไปประสาน ซึ่งมีความแตกต่าง ขัดแย้งกันสามารถทำให้ อยู่ร่วมกันได้อย่างเอกภาพ

2.2 การซ้ำ (Repetition) คือ การจัดวางหน่วยที่เหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วย ขึ้นไป เป็นการสร้างเอกภาพที่ง่ายที่สุดใช้มากและได้ผลมากที่สุดในการสร้างเอกภาพทางสายตา สำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์ ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ใช้หลักการซ้ำของรูปทรงทรงสี่เหลี่ยมแต่จะแทนด้วยค่าน้ำหนักสีอ่อน – แก่ เพื่อความน่าสนใจ มองแล้วน่าค้นหา ไม่จำเจ น่าเบื่อ

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

เรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้เรื่องหรือจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานมาจากความรู้สึกประทับใจของสรีระผู้หญิง ซึ่งมีลักษณะท่าทางที่แตกต่างกันออกไป จึงมีจุดเด่นที่ไม่เหมือนใคร ทำให้ผลงานน่าสนใจ

แนวเรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้นำความประทับใจ ความชื่นชอบ หลงใหลในสรีระผู้หญิงมาสร้างสรรค์ และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน โดยมีการแปรค่าทางความคิด มีการเก็บรายละเอียดของเส้น เพื่อให้เกิดการนำเสนอในรูปแบบใหม่ แต่ยังคงมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่

เนื้อหา ผู้สร้างสรรค์แบ่งออกเป็นเนื้อหาภายนอกและเนื้อหาภายใน

ก. เนื้อหาภายนอก ผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) เป็นศิลปะที่เริ่มบิดเบือนไปจากศิลปะแบบเหมือนจริงได้รับแรงบันดาลใจมาจากความใกล้ชิดและการสัมผัสในธรรมชาติตั้งแต่จำความได้จนถึงปัจจุบัน นำสิ่งที่มองเห็นสร้างสรรค์ด้วยการตัดทอนรูปทรงของจริงให้อยู่ในรูปแบบเรียบง่าย แต่ยังมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่ให้รู้ว่าเป็นรูปอะไร

ลัทธิศิลปะ

งานศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) เป็นการจัดระเบียบให้กับรูปทรงต่างๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งเป็นการแสดงออกที่ชัดเจนถึงเรื่องราวที่จะสื่อสาร โดยใช้อารมณ์เป็นตัวกลางในการสร้างสรรค์

ศิลปิน

Edgar Degas (เอ็ดการ์ เดอกาส) ผลงานของเดอกาสแสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถันในการวาดลายเส้นได้อย่างมีชีวิตชีวา ความหลงใหลในความเคลื่อนไหว ที่ว่าง แสงและเงา โดยแสดงออกผ่านทางจับเจ็ทที่เขาใช้เป็นประจำ คือ นักเต้นบัลเลต์ ผลงานของเขาแสดงให้เห็นถึงความเคารพชื่นชมอย่างลึกซึ้งต่องานศิลปะคลาสสิกและศิลปินรุ่นครู โดยเฉพาะ แอ็งกร์และเดอลาครัวร์ (Eugene Delacroix) นอกจากนี้เขายังทำงานประติมากรรม ถ่ายภาพ และเป็นนักสะสมศิลปะคนสำคัญ เดอกาสชอบเขียนภาพด้วยสีชอล์ก (Pastel) ซึ่งเขามีความชำนาญอย่างยอดเยี่ยมหาตัวจับได้ยาก

Clara Lieu สร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ส่วนตัวกับภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลสภาพที่เกิดขึ้นในตอนที่ยังไม่รู้สึกว่าอารมณ์และร่างกายออกจากการควบคุม ฉันไม่สามารถปล่อยตัวเองจากอารมณ์เหล่านี้ได้ ฉันจึงรอข้อจำกัดทางกายภาพของร่างกายที่จะยุติมัน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเกี่ยวกับตัวเรื่องศิลปินพจน์ ผู้สร้างสรรค์ จึงได้นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้

ข. เนื้อหาภายใน

1. เนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) 40%

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปินพจน์นี้ มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบศิลปะ โทนการประกอบกันของเส้น ทั้งแนวตั้งและแนวนอนเกิดเป็นรูปทรงของสระผู้หญิง เป็นการเรียงเส้นอย่างระเอียดตัดทอนจากความเป็นจริงเพื่อเกิดความแปลกใหม่ มีความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุที่ใช้ไม่ว่าจะเป็นเส้น สี พื้นผิว ที่ว่าง ซึ่งเกิดจากค่าน้ำหนักของสีที่ใช้เกิดเป็นผลงานที่มีความลงตัว ให้ความรู้สึกน่าค้นหา

2. เนื้อหาทางอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion Content) 60%

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์นี้ มีการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกถึงความแปรปรวน ความเก็บกด
ภายในใจ ดุ๊กกลับมาค้นหา โดยให้ค่าน้ำหนักและวรรณะของสีที่ใช้เป็นตัวกลางในการสื่ออารมณ์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 38 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์ ภาพที่ 2

ชื่อภาพ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง No.2

ขนาด 50 x 50 เซนติเมตร

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry Point)

การวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ (Form)

ทัศนธาตุ

เส้น (Line) เส้นเป็นส่วนประกอบของทัศนธาตุที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานศิลปะ เพื่อใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยลักษณะต่างๆของเส้นแต่ละชนิด ที่เลือกนำมาใช้นั้นจะให้อารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป

เส้นตั้งผู้สร้างสรรค์เลือกใช้เส้นตั้งเป็นจุดเด่น ซึ่งได้แก่ ผู้หญิง ในลักษณะท่าทางต่างๆ เนื่องจากเป็นเส้นที่มีลักษณะมั่นคงแข็งแรง จึงทำให้ผลงานมีความโดดเด่นนั่นเอง

เส้นนอน เนื่องจากเส้นนอนเป็นเส้นที่แสดงออกถึงความสงบและผ่อนคลาย ผู้สร้างจึงนำมาใช้ในบางจุด เพื่อให้ความรู้สึกราบเรียบ และผ่อนคลายมากขึ้น

เส้นเฉียง เส้นเฉียงหรือเส้นทแยง แสดงออกถึงความมีชีวิต ความกระตือรือร้น แต่ในขณะเดียวกันก็อาจให้ความรู้สึกขัดแย้งและไม่มั่นคงอีกด้วย ผู้สร้างสรรค์จึงนำเส้นเฉียงมาใช้กับผลงานเป็นส่วนที่สำคัญ เพื่อให้ผลงานเกิดเอกภาพมากขึ้น

ภาพประกอบที่ 39 ภาพการวิเคราะห์เส้น

สี (Colors) ในผลงานของผู้สร้างสรรคนั้นสีเป็นทัศนธาตุที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของวิตกกังวล ความแปรปรวน ความปั่นป่วน ความเครียด ความกดดัน ที่ผู้สร้างสรรคต้องการจะสื่อสารถึงเรื่องราวความแปรปรวนภายในจิตใจ มีความกดดันอยู่ลึกๆภายใน

ในศิลปนิพนธ์ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ซึ่งที่ผู้สร้างสรรคเลือกสีที่โมโนโคมมาสร้างสรรคผลงาน เพราะสีโมโนโคม เป็นส่วนที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ดีจากการมองเห็นน้ำหนัก แสงเงาอย่างชัดเจน

ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรคได้เลือกใช้สีโมโนโคม ได้แก่ สีขาว สีเทา สีดำ เป็นต้น เพื่อให้เข้ากับรูปแบบเนื้อหาที่ต้องการสื่อถึงความแปรปรวนและความกดดัน ซึ่งเป็นโทนสีที่มองแล้วสร้างอารมณ์กับผลงานได้เป็นอย่างดี

ภาพประกอบที่ 40 ภาพโครงสร้างสีโมโนโคม

โดยภายในผลงานเลือกใช้สีที่มีน้ำหนักอ่อน – แก่ เพื่อทำให้เกิดระยะและมิติมากขึ้น

- สีขาว ผู้สร้างสรรคเลือกใช้สีขาว เพื่อให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ ความเรียบง่าย ความสะอาด
- สีเทา ผู้สร้างสรรคเลือกใช้สีเทา เพื่อให้ความรู้สึก ปลอดภัย เจียบครึม ถ่อมตัว
- สีดำ ผู้สร้างสรรคเลือกใช้สีดำ เพื่อให้ความรู้สึก ความเศร้า ความกลัว ลึกลับ ความกลัว

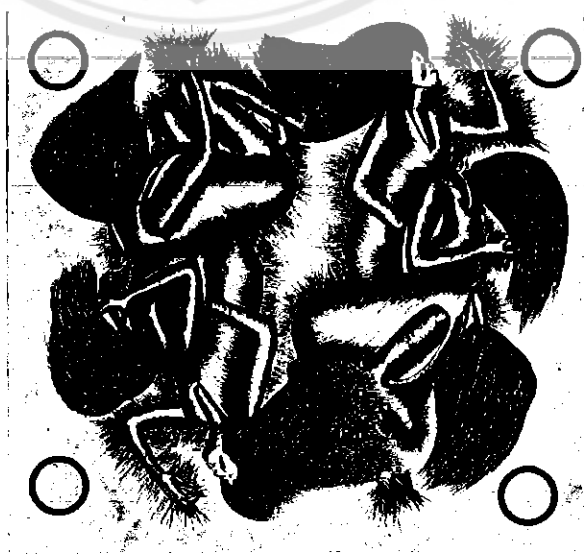
ลักษณะพื้นผิว (Texture) ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ลักษณะพื้นผิวของวัสดุเลียนแบบร่องรอยจากธรรมชาติ เช่น ร่องรอยการขูด การกระฉาก อย่างรุนแรง

ภาพประกอบที่ 41

ภาพแสดงลักษณะพื้นผิวในงานสร้างสรรค์

ที่ว่าง (Space) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นที่ว่างเกิดจากการเลือกใช้สีและน้ำหนักแตกต่างกัน ทำให้เกิดมิติ มีระยะหน้า - หลัง ทำให้รูปทรงภายในภาพรู้สึกไม่อึดอัดจนเกินไป

ภาพประกอบที่ 42 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ (Unity)

เอกภาพของการแสดงออก

สำหรับงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 1 สื่อถึงความประทับใจในสรีระของผู้หญิง อารมณ์ และความแปรปรวนภายในจิตใจ

เอกภาพของรูปทรง

คือ การรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่งที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ออกมา เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ศิลปินใช้เป็นสื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ใช้หลักของเอกภาพ ดังนี้

- กฎเกณฑ์ของการประสาน (Transition) คือ การทำให้เกิดความกลมกลืน ให้สิ่งต่างๆ เข้ากันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งๆ ที่เหมือนกันเข้าด้วยกันการประสานมีอยู่ 2 วิธี คือ

2.1 การเป็นตัวกลาง (Transition) คือ การทำสิ่งที่ขัดแย้งกันให้กลมกลืนกัน ด้วยการใช้ตัวกลางเข้าไปประสาน ซึ่งมีความแตกต่าง ขัดแย้งกันสามารถทำให้ อยู่ร่วมกันได้อย่างเอกภาพ

2.2 การซ้ำ (Repetition) คือ การจัดวางหน่วยที่เหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วย ขึ้นไป เป็นการสร้างเอกภาพที่ง่ายที่สุดใช้มากและได้ผลมากที่สุดในการสร้างเอกภาพทางสายตา สำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์ ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ใช้หลักการซ้ำของรูปทรงทรงสี่เหลี่ยมแต่จะแทนด้วยค่าน้ำหนักสีอ่อน - แก่ เพื่อความน่าสนใจ มองแล้วน่าค้นหา ไม่จำเจ น่าเบื่อ

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

เรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้เรื่องหรือจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานมาจากความรู้สึกประทับใจของสรีระผู้หญิง ซึ่งมีลักษณะท่าทางที่แตกต่างกันออกไป จึงมีจุดเด่นที่ไม่เหมือนใคร ทำให้ผลงานน่าสนใจ

แนวเรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้นำความประทับใจ ความชื่นชอบ หลงใหลในสรีระผู้หญิงมาสร้างสรรค์ และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน โดยมีการแปรค่าทางความคิด มีการเก็บรายละเอียดของเส้น เพื่อให้เกิดการนำเสนอในรูปแบบใหม่ แต่ยังคงมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่

เนื้อหา ผู้สร้างสรรค์แบ่งออกเป็นเนื้อหาภายนอกและเนื้อหาภายใน

ก. เนื้อหาภายนอก ผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) เป็นศิลปะที่เริ่มบิดเบือนไปจากศิลปะแบบเหมือนจริงได้รับแรงบันดาลใจมาจากความใกล้ชิดและการ

สัมผัสในธรรมชาติตั้งแต่จำความได้จนถึงปัจจุบัน นำสิ่งที่มองเห็นสร้างสรรค์ด้วยการตัดทอนรูปทรงของจริงให้อยู่ในรูปแบบเรียบง่าย แต่ยังมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่ให้รู้ว่าเป็นรูปอะไร

ลัทธิศิลปะ

งานศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) เป็นการจัดระเบียบให้กับรูปทรงต่างๆที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งเป็นการแสดงออกที่ชัดเจนถึงเรื่องราวที่จะสื่อสาร โดยใช้อารมณ์เป็นตัวกลางในการสร้างสรรค์

ศิลปิน

Edgar Degas (เอ็ดการ์ เดอกาส) ผลงานของเดอกาสแสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถันในการวาดลายเส้นได้อย่างมีชีวิตชีวา ความหลงใหลในความเคลื่อนไหว ที่ว่าง แสงและเงา โดยแสดงออกผ่านทางข้อเท้าที่เขาใช้เป็นประจำ คือ นักเต้นบัลเลต์ ผลงานของเขาแสดงให้เห็นถึงความเคารพชื่นชมอย่างลึกซึ้งต่องานศิลปะคลาสสิกและศิลปินรุ่นครู โดยเฉพาะ แอ็งกร์และเดอลาครัวส์ (Eugene Delacroix) นอกจากนี้เขายังทำงานประติมากรรม ถ่ายภาพ และเป็นนักสะสมศิลปะคนสำคัญ เดอกาสชอบเขียนภาพด้วยสีชอล์ก (Pastel) ซึ่งเขามีความชำนาญอย่างยอดเยี่ยมหาตัวจับได้ยาก

Clara Lieu สร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ส่วนตัวกับภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลสภาพที่เกิดขึ้นในตอนที่ยังไม่รู้สึกรู้สีกว่าอารมณ์และร่างกายออกจากการควบคุม ฉันไม่สามารถปล่อยตัวเองจากอารมณ์เหล่านี้ได้ ฉันจึงรอข้อจำกัดทางกายภาพของร่างกายที่จะยุติมัน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเกี่ยวกับตัวเรื่องศิลปินพจน์ ผู้สร้างสรรค์ จึงได้นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้

ข.เนื้อหาภายใน

1. เนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) 40%

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปินพจน์นี้ มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบศิลปะ โทนการประกอบกันของเส้น ทั้งแนวตั้งและแนวนอนเกิดเป็นรูปทรงของสรีระผู้หญิง เป็นการเรียงเส้นอย่างระเอียดตัดทอนจากความเป็นจริงเพื่อเกิดความแปลกใหม่ มีความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุที่ใช้ไม่ว่าจะเป็นเส้น สี พื้นผิว ที่ว่าง ซึ่งเกิดจากค่าน้ำหนักของสีที่ใช้เกิดเป็นผลงานที่มีความลงตัว ให้ความรู้สึกน่าค้นหา

2. เนื้อหาทางอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion Content) 60%

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปินพจน์นี้ มีการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกถึงความแปรปรวน ความเก็บกดภายในใจ ดูลึกลับน่าค้นหา โดยให้ค่าน้ำหนักและวรรณะของสีที่ใช้เป็นตัวกลางในการสื่ออารมณ์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 3

ภาพประกอบที่ 43 ผลงานศิลปะนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์ ภาพที่ 3

ชื่อภาพ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง No.3

ขนาด 50 x 85 เซนติเมตร

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point)

การวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ (Form)

ทัศนธาตุ

เส้น (Line) เส้นเป็นส่วนประกอบของทัศนธาตุที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานศิลปะ เพื่อใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยลักษณะต่างๆของเส้นแต่ละชนิด ที่เลือกนำมาใช้นั้นจะให้อารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป

| เส้นตั้งผู้สร้างสรรค์เลือกใช้เส้นตั้งเป็นจุดเด่น ซึ่งได้แก่ ผู้หญิง ในลักษณะท่าทางต่างๆ เนื่องเป็นเส้นที่มีลักษณะมั่นคงแข็งแรง จึงทำให้ผลงานมีความโดดเด่นนั่นเอง

— เส้นนอน เนื่องจากเส้นนอนเป็นเส้นที่แสดงออกถึงความสงบและผ่อนคลาย ผู้สร้างจึงนำมาใช้ในบางจุด เพื่อให้ความรู้สึกราบเรียบ และผ่อนคลายมากขึ้น

／ เส้นเฉียง เส้นเฉียงหรือเส้นทแยง แสดงออกถึงความมีชีวิต ความกระตือรือร้น แต่ในขณะเดียวกันก็อาจให้ความรู้สึกขัดแย้งและไม่มั่นคงอีกด้วย ผู้สร้างสรรค์จึงนำเส้นเฉียงมาใช้กับผลงานเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้ผลงานเกิดเอกภาพมากขึ้น

ภาพประกอบที่ 44 ภาพการวิเคราะห์เส้น

สี (Colors) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นสีเป็นทัศนธาตุที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นสิ่ง ที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของวิตกกังวล ความแปรปรวน ความปั่นป่วน ความเครียด ความกดดัน ที่ ผู้สร้างสรรค์ต้องการจะสื่อสารถึงเรื่องราวความแปรปรวนภายในจิตใจ มีความกดดันอยู่ลึกๆภายใน

ในศิลปนิพนธ์ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ซึ่งที่ผู้สร้างสรรค์เลือกสีที่ โมโนโครมมาสร้างสรรค์ผลงาน เพราะสีโมโนโครม เป็นส่วนที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ดีจาก การมองเห็นน้ำหนัก แสงเงาอย่างชัดเจน

ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้สีโมโนโครม ได้แก่ สีขาว สีเทา สีดำ เป็นต้น เพื่อให้เข้ากับรูปแบบเนื้อหาที่ต้องการสื่อถึงความแปรปรวนและความกดดัน ซึ่งเป็นโทนสีที่มองแล้ว สร้างอารมณ์กับผลงานได้เป็นอย่างดี

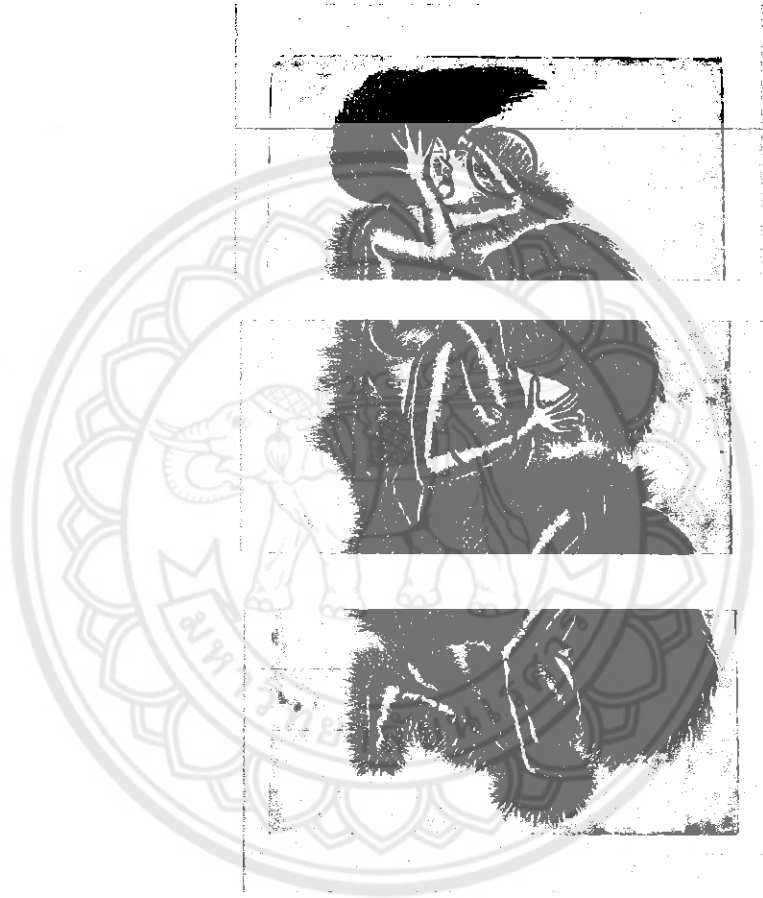
ภาพประกอบที่ 45 ภาพโครงสร้างสีโมโน

โดยภายในผลงานเลือกใช้สีที่มีน้ำหนักอ่อน – แก่ เพื่อทำให้เกิดระยะและมิติมากขึ้น

- สีขาว ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีขาว เพื่อให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ ความเรียบง่าย ความสะอาด
- สีเทา ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีเทา เพื่อให้ความรู้สึก ปลอดภัย เจ็บครีမ် ถ่อมตัว
- สีดำ ผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีดำ เพื่อให้ความรู้สึก ความเศร้า ความกลัว ลึกลับ ความกลัว

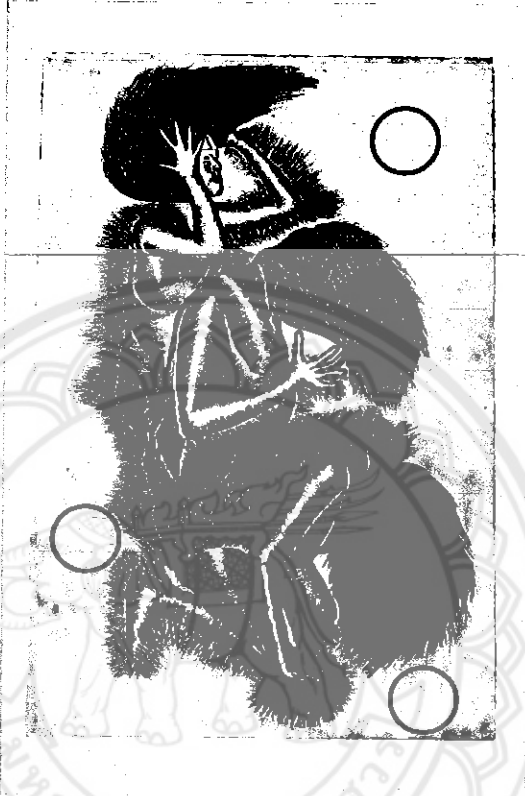
ลักษณะพื้นผิว (Texture) ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ลักษณะพื้นผิวของวัสดุเลียนแบบร่องรอยจากธรรมชาติ เช่น ร่องรอยการขูด การกระฉาก อย่างรุนแรง

ภาพประกอบที่ 46

ภาพแสดงลักษณะพื้นผิวในงานสร้างสรรค์

ที่ว่าง (Space) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นที่ว่างเกิดจากการเลือกใช้สีและน้ำหนักแตกต่างกัน ทำให้เกิดมิติ มีระยะหน้า - หลัง ทำให้รูปทรงภายในภาพรู้สึกไม่อึดอัดจนเกินไป

ภาพประกอบที่ 47 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ (Unity)

เอกภาพของการแสดงออก

สำหรับงานศิลปะนิพนธ์ขั้นที่ 1 สื่อถึงความประทับใจในสรีระของผู้หญิง อารมณ์ และความแปรปรวนภายในจิตใจ

เอกภาพของรูปทรง

คือ การรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่งที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ออกมา เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ศิลปินใช้เป็นสื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ใช้หลักของเอกภาพ ดังนี้

- กฎเกณฑ์ของการประสาน (Transition) คือ การทำให้เกิดความกลมกลืน ให้สิ่งต่างๆ เข้ากันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งๆ ที่เหมือนกันเข้าด้วยกันการประสานมีอยู่ 2 วิธี คือ

2.1 การเป็นตัวกลาง (Transition) คือ การทำสิ่งที่ขัดแย้งกันให้กลมกลืนกัน ด้วยการใช้อย่างตัวกลางเข้าไปประสาน ซึ่งมีความแตกต่าง ขัดแย้งกันสามารถทำให้ อยู่ร่วมกันได้อย่างเอกภาพ

2.2 การซ้ำ (Repetition) คือ การจัดวางหน่วยที่เหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วย ขึ้นไป เป็นการสร้างเอกภาพที่ง่ายที่สุดใช้มากและได้ผลมากที่สุดในการสร้างเอกภาพทางสายตา สำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์ ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ใช้หลักการซ้ำของรูปทรงทรงสี่เหลี่ยมแต่จะแทนด้วยค่าน้ำหนักสีอ่อน – แก่ เพื่อความน่าสนใจ มองแล้วน่าค้นหา ไม่จำเจ น่าเบื่อ

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

เรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้เรื่องหรือจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานมาจากความรู้สึกประทับใจของสรีระผู้หญิง ซึ่งมีลักษณะท่าทางที่แตกต่างกันออกไป จึงมีจุดเด่นที่ไม่เหมือนใคร ทำให้ผลงานน่าสนใจ

แนวเรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้นำความประทับใจ ความชื่นชอบ หลงใหลในสรีระผู้หญิงมาสร้างสรรค์ และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน โดยมีการแปรค่าทางความคิด มีการเก็บรายละเอียดของเส้น เพื่อให้เกิดการนำเสนอในรูปแบบใหม่ แต่ยังคงมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่

เนื้อหา ผู้สร้างสรรค์แบ่งออกเป็นเนื้อหาภายนอกและเนื้อหาภายใน

ก. เนื้อหาภายนอก ผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) เป็นศิลปะที่เริ่มบิดเบือนไปจากศิลปะแบบเหมือนจริงได้รับแรงบันดาลใจมาจากความใกล้ชิดและการ

สัมผัสในธรรมชาติตั้งแต่จำความได้จนถึงปัจจุบัน นำสิ่งที่มองเห็นสร้างสรรค์ด้วยการตัดทอนรูปทรงของจริงให้อยู่ในรูปแบบเรียบง่าย แต่ยังมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่ให้รู้ว่าเป็นรูปอะไร

ลัทธิศิลปะ

งานศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) เป็นการจัดระเบียบให้กับรูปทรงต่างๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งเป็นการแสดงออกที่ชัดเจนถึงเรื่องราวที่จะสื่อสาร โดยใช้อารมณ์เป็นตัวกลางในการสร้างสรรค์

ศิลปิน

Edgar Degas (เอ็ดการ์ เดอกาส์) ผลงานของเดอกาส์แสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถันในการวาดลายเส้นได้อย่างมีชีวิตชีวา ความหลงใหลในความเคลื่อนไหว ที่ว่าง แสงและเงา โดยแสดงออกผ่านทางซับซ้อนที่เขาใช้เป็นประจำ คือ นักเต้นบัลเลต์ ผลงานของเขาแสดงให้เห็นถึงความเคารพชื่นชมอย่างลึกซึ้งต่องานศิลปะคลาสสิกและศิลปินรุ่นครู โดยเฉพาะ แอ็งกร์และเดอลาคัวร์วีส (Eugene Delacroix) นอกจากนั้นเขายังทำงานประติมากรรม ถ่ายภาพ และเป็นนักสะสมศิลปะคนสำคัญ เดอกาส์ชอบเขียนภาพด้วยสีชอล์ก (Pastel) ซึ่งเขามีความชำนาญอย่างยอดเยี่ยมหาตัวจับได้ยาก

Clara Lieu สร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ส่วนตัวกับภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลสภาพที่เกิดขึ้นในตอนที่ยังไม่รู้สึกร่างกายและการควบคุม ฉันไม่สามารถปล่อยตัวเองจากอารมณ์เหล่านี้ได้ ฉันจึงรื้อข้อจำกัดทางกายภาพของร่างกายที่จะยุติมัน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเกี่ยวกับตัวเรื่องศิลปินนิพนธ์ ผู้สร้างสรรค์ จึงได้นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้

ข.เนื้อหาภายใน

1. เนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) 40%

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปินนิพนธ์นี้ มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบศิลปะ โทนการประกอบกันของเส้น ทั้งแนวตั้งและแนวนอนเกิดเป็นรูปทรงของสรีระผู้หญิง เป็นการเรียงเส้นอย่างระเอียดตัดทอนจากความเป็นจริงเพื่อเกิดความแปลกใหม่ มีความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุที่ใช้ไม่ว่าจะเป็นเส้น สี พื้นผิว ที่ว่าง ซึ่งเกิดจากค่าน้ำหนักของสีที่ใช้เกิดเป็นผลงานที่มีความลงตัว ให้ความรู้สึกน่าค้นหา

2. เนื้อหาทางอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion Content) 60%

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปินนิพนธ์นี้ มีการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกถึงความแปรปรวน ความเก็บกดภายในใจ ตู้อกลับน่าค้นหา โดยให้ค่าน้ำหนักและวรรณะของสีที่ใช้เป็นตัวกลางในการสื่ออารมณ์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 4

ภาพประกอบที่ 48 ผลงานศิลปนิพนธ์ภาพพิมพ์ที่สมบูรณ์ ภาพที่ 4

ชื่อภาพ ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง No.4

ขนาด 80 x 50 เซนติเมตร

กลวิธี ภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point)

การวิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ (From)

ทัศนธาตุ

เส้น (Line) เส้นเป็นส่วนประกอบของทัศนธาตุที่ผู้สร้างสรรค์ได้นำมาสร้างสรรค์ผ่านผลงานศิลปะ เพื่อนำมาใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึกโดยลักษณะต่างๆของเส้นแต่ละชนิด ที่เลือกนำมาใช้นั้นจะให้ อารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันออกไป

┃ เส้นตั้งผู้สร้างสรรค์เลือกใช้เส้นตั้งเป็นจุดเด่น ซึ่งได้แก่ ผู้หญิง ในลักษณะท่าทางต่างๆ เนื่องจากเป็นเส้นที่มีลักษณะมั่นคงแข็งแรง จึงทำให้ผลงานมีความโดดเด่นนั่นเอง

— เส้นนอน เนื่องจากเส้นนอนเป็นเส้นที่แสดงออกถึงความสงบและผ่อนคลาย ผู้สร้างจึงนำมาใช้ในบางจุด เพื่อให้ความรู้สึกราบเรียบ และผ่อนคลายมากขึ้น

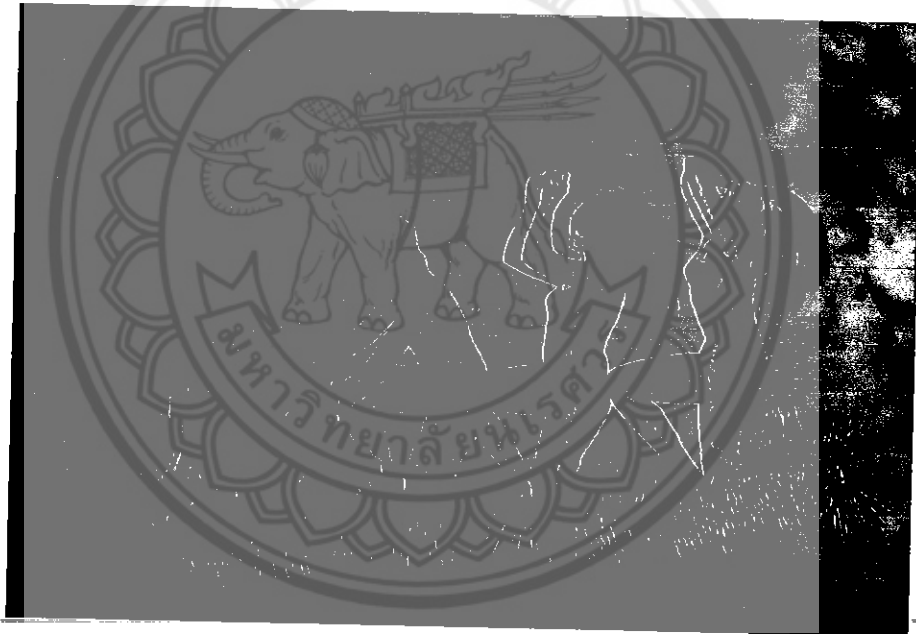
／ เส้นเฉียง เส้นเฉียงหรือเส้นทแยง แสดงออกถึงความมีชีวิต ความกระตือรือร้น แต่ในขณะเดียวกันก็อาจให้ความรู้สึกขัดแย้งและไม่มั่นคงอีกด้วย ผู้สร้างสรรค์จึงนำเส้นเฉียงมาใช้กับผลงานเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้ผลงานเกิดเอกภาพมากขึ้น

สี (Colors) ในผลงานของผู้สร้างสรรคนั้นสีเป็นทัศนธาตุที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นสิ่งที่ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของวิตกกังวล ความแปรปรวน ความปั่นป่วน ความเครียด ความกดดัน ที่ผู้สร้างสรรคต้องการจะสื่อสารถึงเรื่องราวความแปรปรวนภายในจิตใจ มีความกดดันอยู่ลึกๆภายใน

ในศิลปนิพนธ์ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ซึ่งที่ผู้สร้างสรรคเลือกสีที่โมโนโครมาสร้างสรรคผลงาน เพราะสีโมโนโครม เป็นส่วนที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้ดีจากการมองเห็นน้ำหนัก แสงเงาอย่างชัดเจน

ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรคได้เลือกใช้สีโมโนโครม ได้แก่ สีขาว สีเทา สีดำ เป็นต้น เพื่อให้เข้ากับรูปแบบเนื้อหาที่ต้องการสื่อถึงความแปรปรวนและความกดดัน ซึ่งเป็นโทนสีที่มองแล้วสร้างอารมณ์กับผลงานได้เป็นอย่างดี

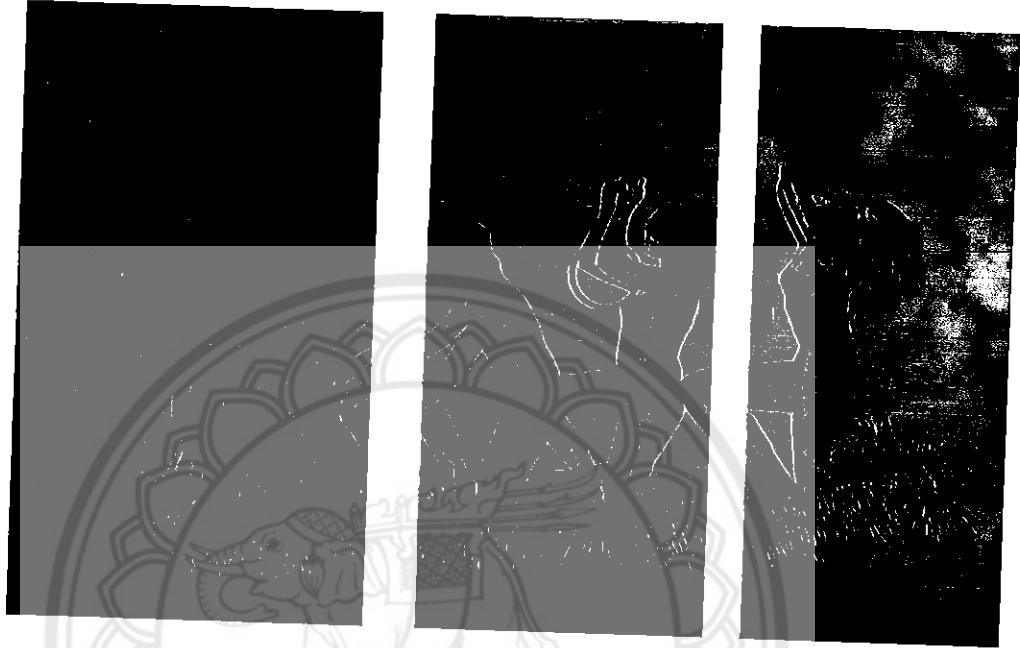
ภาพประกอบที่ 50 ภาพโครงสร้างสีโมโน

โดยภายในผลงานเลือกใช้สีที่มีน้ำหนักอ่อน - แก่ เพื่อทำให้เกิดระยะและมิติมากขึ้น

- สีขาว ผู้สร้างสรรคเลือกใช้สีขาว เพื่อให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ ความเรียบง่าย ความสะอาด
- สีเทา ผู้สร้างสรรคเลือกใช้สีเทา เพื่อให้ความรู้สึก ปลอดภัย เงียบครึม ถ่อมตัว
- สีดำ ผู้สร้างสรรคเลือกใช้สีดำ เพื่อให้ความรู้สึก ความเศร้า ความกลัว ลึกลับ ความกลัว

ลักษณะพื้นผิว (Texture) ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ลักษณะพื้นผิวของวัสดุเลียนแบบร่องรอยจากธรรมชาติ เช่น ร่องรอยการขีด การกระฉาก อย่างรุนแรง

ภาพประกอบที่ 51

ภาพแสดงลักษณะพื้นผิวในงานสร้างสรรค์

ที่ว่าง (Space) ในผลงานของผู้สร้างสรรค์นั้นที่ว่างเกิดจากการเลือกใช้สีและน้ำหนักแตกต่างกัน ทำให้เกิดมิติ มีระยะหน้า - หลัง ทำให้รูปทรงภายในภาพรู้สึกไม่อึดอัดจนเกินไป

ภาพประกอบที่ 52 วิเคราะห์พื้นที่ว่าง

หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์

เอกภาพ (Unity)

เอกภาพของการแสดงออก

สำหรับงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 1 สื่อถึงความประทับใจในสรีระของผู้หญิง อารมณ์ และความแปรปรวนภายในจิตใจ

เอกภาพของรูปทรง

คือ การรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบขององค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่งที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของผู้สร้างสรรค์ออกมา เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งสำคัญที่สุดต่อความงามของผลงานศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ศิลปินใช้เป็นสื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ซึ่งในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ใช้หลักของเอกภาพ ดังนี้

- กฎเกณฑ์ของการประสาน (Transition) คือ การทำให้เกิดความกลมกลืน ให้สิ่งต่างๆ เข้ากันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งๆ ที่เหมือนกันเข้าด้วยกันการประสานมีอยู่ 2 วิธี คือ

2.1 การเป็นตัวกลาง (Transition) คือ การทำสิ่งที่ขัดแย้งกันให้กลมกลืนกัน ด้วยการใช้ตัวกลางเข้าไปประสาน ซึ่งมีความแตกต่าง ขัดแย้งกันสามารถทำให้ อยู่ร่วมกันได้อย่างเอกภาพ

2.2 การซ้ำ (Repetition) คือ การจัดวางหน่วยที่เหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วย ขึ้นไป เป็นการสร้างเอกภาพที่ง่ายที่สุดใช้มากและได้ผลมากที่สุดในการสร้างเอกภาพทางสายตา สำหรับการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์ ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ใช้หลักการซ้ำของรูปทรงทรงสี่เหลี่ยมแต่จะแทนด้วยค่าน้ำหนักสีอ่อน – แก่ เพื่อความน่าสนใจ มองแล้วน่าค้นหา ไม่จำเจ น่าเบื่อ

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content)

เรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้เรื่องหรือจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงานมาจากความรู้สึกประทับใจของสรีระผู้หญิง ซึ่งมีลักษณะท่าทางที่แตกต่างกันออกไป จึงมีจุดเด่นที่ไม่เหมือนใคร ทำให้ผลงานน่าสนใจ

แนวเรื่อง ผู้สร้างสรรค์ได้นำความประทับใจ ความชื่นชอบ หลงใหลในสรีระผู้หญิงมาสร้างสรรค์ และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงาน โดยมีการแปรค่าทางความคิด มีการเก็บรายละเอียดของเส้น เพื่อให้เกิดการนำเสนอในรูปแบบใหม่ แต่ยังคงมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่

เนื้อหา ผู้สร้างสรรค์แบ่งออกเป็นเนื้อหาภายนอกและเนื้อหาภายใน

ก. เนื้อหาภายนอก ผลงานของผู้สร้างสรรค์เป็นผลงานลักษณะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract) เป็นศิลปะที่เริ่มบิดเบือนไปจากศิลปะแบบเหมือนจริงได้รับแรงบันดาลใจมาจากความใกล้ชิดและการ

สัมผัสในธรรมชาติตั้งแต่จำความได้จนถึงปัจจุบัน นำสิ่งที่มองเห็นสร้างสรรค์ด้วยการตัดทอนรูปทรงของจริงให้อยู่ในรูปแบบเรียบง่าย แต่ยังมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่ให้รู้ว่าเป็นรูปอะไร

ลัทธิศิลปะ

งานศิลปะแบบอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) เป็นการจัดระเบียบให้กับรูปทรงต่างๆ ที่อยู่รอบ ๆ ตัว ซึ่งเป็นการแสดงออกที่ชัดเจนถึงเรื่องราวที่จะสื่อสาร โดยใช้อารมณ์เป็นตัวกลางในการสร้างสรรค์

ศิลปิน

Edgar Degas (เอ็ดการ์ เดอกาส์) ผลงานของเดอกาส์แสดงให้เห็นถึงความพิถีพิถันในการวาดลายเส้นได้อย่างมีชีวิตชีวา ความหลงใหลในความเคลื่อนไหว ที่ว่าง แสงและเงา โดยแสดงออกผ่านทางซิปเจ็กต์ที่เขาใช้เป็นประจำ คือ นักเต้นบัลเลต์ ผลงานของเขาแสดงให้เห็นถึงความเคารพชื่นชมอย่างลึกซึ้งต่องานศิลปะคลาสสิกและศิลปินรุ่นครู โดยเฉพาะ แอ็งกร์และเดอลาครัวส์ (Eugene Delacroix) นอกจากนี้เขายังทำงานประติมากรรม ถ่ายภาพ และเป็นนักสะสมศิลปะคนสำคัญ เดอกาส์ชอบเขียนภาพด้วยสีชอล์ก (Pastel) ซึ่งเขามีความชำนาญอย่างยอดเยี่ยมหาตัวจับได้ยาก

Clara Lieu สร้างสรรค์ผลงานจากประสบการณ์ส่วนตัวกับภาวะซึมเศร้าและความวิตกกังวลสภาพที่เกิดขึ้นในตอนที่ยังรู้สึกว่าการมีร่างกายออกจากกรอบควบคุม ฉันไม่สามารถปล่อยตัวเองจากอารมณ์เหล่านี้ได้ ฉันจึงรอข้อจำกัดทางกายภาพของร่างกายที่จะยุติมัน

ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเกี่ยวกับตัวเรื่องศิลปินนิพนธ์ ผู้สร้างสรรค์ จึงได้นำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้

ข. เนื้อหาภายใน

1. เนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) 40%

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปินนิพนธ์นี้ มีคุณลักษณะทางรูปแบบ แสดงองค์ประกอบศิลปะ โทนการประกอบกันของเส้น ทั้งแนวตั้งและแนวนอนเกิดเป็นรูปทรงของสรีระผู้หญิง เป็นการเรียงเส้นอย่างระเอียดตัดทอนจากความเป็นจริงเพื่อเกิดความแปลกใหม่ มีความประสานกลมกลืนของทัศนธาตุที่ใช้ไม่ว่าจะเป็น เส้น สี พื้นผิว ที่ว่าง ซึ่งเกิดจากค่าน้ำหนักของสีที่ใช้เกิดเป็นผลงานที่มีความลงตัว ให้ความรู้สึกน่าค้นหา

2. เนื้อหาทางอารมณ์สะท้อนใจ (Emotion Content) 60%

ผลงานสร้างสรรค์ศิลปินนิพนธ์นี้ มีการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกถึงความแปรปรวน ความเก็บกดภายในใจ ตูสึกลับน่าค้นหา โดยให้ค่าน้ำหนักและวรรณะของสีที่ใช้เป็นตัวกลางในการสื่ออารมณ์

บทที่ 5

อภิปรายผลจากการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานผลงานศิลปะนิพนธ์นี้ ได้นำเอาความประทับใจในเรื่องสรีระของผู้หญิง อารมณ์ และความแปรปรวนภายในจิตใจมาผ่านกระบวนการทางความคิด และมีการตัดทอนความเหมือนจริงออกไป และนำเอาส่วนที่เป็นสาระแก่นสารทางคิดที่อยู่ภายในจิตใจที่ถูกเก็บกดไว้ภายใต้จิตสำนึกของความเป็นเพศที่อ่อนแอออกมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน ในรูปแบบกึ่งนามธรรมด้วยกลวิธีทางภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point) ให้ออกมาเป็นผลงาน เพื่อที่จะแสดงออกถึงแนวคิดของผู้สร้างสรรค์ ผ่านการทำงานศิลปะนิพนธ์ในชุดนี้ ซึ่งผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้ากระบวนการสร้างสรรค์งานชุดนี้และสร้างสรรค์จัดบันทึกในทุกๆ ขั้นตอนอย่างเป็นระบบ จนทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการสร้างสรรค์ผลงาน และการจัดระบบทางความคิดและการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอนอย่างละเอียดรวมทั้งการแก้ไขปัญหาด้านการสร้างรูปแบบ ตลอดจนรวมไปถึงการสร้างเทคนิควิธีการจนเกิดเป็นลักษณะเฉพาะตน และจนสามารถอาจกล่าวได้ว่าจากการศึกษาวิจัยในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดนี้และจนทำให้ได้รับคุณค่าในต่อการพัฒนาตน และส่งผลจนทำให้เป็นคนที่มีความละเอียดรอบคอบ ประณีตบรรจง ซึ่งในการทำงานศิลปะนั้น จะสามารถช่วยพัฒนาทางด้านอารมณ์ทำให้มีสติ สมาธิ จดจ่อกับการทำงาน มีความรู้สึกที่ดีและมีคุณค่าทางสุนทรียภาพจนเกิดเป็นความประทับใจสร้างสรรค์

ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด "ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง" ที่ผู้สร้างสรรค์ได้บรรจงสร้างสรรค์แต่งแต้มมาด้วยความคิดและจิตใจอันดีงามอย่างยิ่ง จนสามารถทำให้ผลงานออกมาผสมผสานกันเข้าด้วยกันได้อย่างลงตัวและสัมฤทธิ์ผลตามที่ต้องการทุกประการตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยได้ถ่ายทอดความรู้สึกผ่านทางผลงานศิลปะในรูปแบบงานภาพพิมพ์ กลวิธีภาพพิมพ์ร่องลึก (Dry point) เกิดขึ้นมา และเป็นผลงานศิลปะที่จะเครื่องกระตุ้นเตือนกระบวนการรับรู้ทางสุนทรียะในเรื่องราวที่ได้นำเสนอออกไป โดยมีเนื้อหาในการสร้างสรรค์ที่ดี และแสดงถึงความแปรปรวนภายในจิตใจ ที่สามารถที่จะสื่อสารให้เห็นถึงอารมณ์ของแรงความกดดันภายในจิตใจ และจะเป็นเครื่องช่วยในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้กับตัวผู้สร้างสรรค์เองและตลอดจนผู้รับชมผลงานสามารถที่จะนำไปเป็นแนวทางในการต่อยอดเป็นแนวทางการคิดต่อๆ ไปได้ในอนาคต

สรุปผลจากการสร้างสรรค์ผลงาน

การศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด “ความแปรปรวนของสภาวะจิตใจในเพศหญิง” ตามแนวทางขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งล้วนแต่เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงาน แนวทางความคิด เพื่อก่อให้เกิดพัฒนาการทัศนศิลป์ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาค้นคว้าในกระบวนการ ขั้นตอน ของการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ และนำไปสู่การบันทึกข้อมูลผลงานของการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นระบบในรูปแบบเอกสารภาคศิลปนิพนธ์
2. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในรูปแบบและเนื้อหาของการสร้างสรรคงานทางทัศนศิลป์ในรูปแบบงานภาพพิมพ์ร่องลึก ถ่ายทอดความงามในด้านสุนทรียภาพในลักษณะเชิงลบ เป็นเรื่องของรูปทรง สี พื้นที่ว่าง และแสงเงา เพื่อเป็นรูปแบบกึ่งนามธรรมเชิงสัญลักษณ์แบบจินตภาพ
3. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ สะท้อนอารมณ์ และความรู้สึกความแปรปรวน ความกดดัน ความเครียด ความกลัว ความเศร้า ภายใต้จิตใจข้างในของผู้สร้างสรรค์ จึงแสดงผลงานด้วยรูปแบบภาพพิมพ์ร่องลึกที่มุ่งการตอบสนองความงาม ความคิด และความรู้สึกแสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบผลงานภาพพิมพ์ลักษณะแบบกึ่งนามธรรม
4. สรุป รวบรวม วิเคราะห์ ปะการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยนเรศวร

บรรณานุกรม

เอกสารอ้างอิง

- ชาญณรงค์ บุญหนุน,สุวรรณมา สภาอานันท์,เนืองน้อย บุญยเนตร,สุภัควดี อมาตยกุล,ศรีภัญญา อรุณ
ขจรศักดิ์,ปกรณ์ สิงห์สุริยา อารมณ์กับจริยศาสตร์
- ผศ. จิราภา เต็งไตรรัตน์,รศ. นพมาส อึ้งพระ (ธีรเวคิน),รศ. รัชนี นพเกต,ศ.ดร. รัตนา ศิริพานิช,ผศ.
วารุณี ภูวสรกุล ศ.ดร. ศรีเรื่อน แก้วก้งวาล,รศ. สิริอร วิชชาวุธ หนังสือจิตวิทยาทั่วไป

ที่มา : <http://facstaff.swu.ac.th/sucharth/Aesthetic.htm>

ที่มา : <https://sites.google.com/site/cultofarttt/5-laththi-xim-phe-rs-chan-ni-sm-impressionism>

ที่มา : <http://mondodiverso.over-blog.it/article-la-tinozza-107255372.html>

ที่มา : <https://www.etsy.com/listing/202593860/haunting-fine-art-figure-drawing-no-69?ref=related-1>

ที่มา : <https://www.behance.net/gallery/8234027/Faces>

ที่มา : <http://psgartgallery.tumblr.com/page/56>

